

SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMO 2014–2020 M. VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO 2015 METAIS ATASKAITA

I. ESAMOS SITUACIJOS APŽVALGA

Demografinė apžvalga

2016 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2,89 mln. žmonių. Lietuvoje pastaruoju metu pastebima kai kurių demografinės situacijos gerėjimo požymių, tačiau tenka pripažinti, kad situacija vis dar išlieka gana sudėtinga. Lietuvoje palengva auga gimstamumo rodikliai, kurie yra ES vidurkio lygio, tačiau vis dėlto dar ganėtinai žemi (2014 m. – 1,63) ir mažesni už natūralios gyventojų kaitos ribą (2.1 vaiko vienai moteriai). Absoliutūs gimstamumo rodikliai šiek tiek padidėjo – 2014 m. Lietuvoje gimė 30,4, o 2015 m. – 32 tūkst. vaikų. Vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė išlieka žema bei vyrų ir moterų gyvenimo trukmės skirtumas yra reikšmingas (2014 m. vyrų – 69,1, moterų – 79,9). Išlieka didelės emigracijos apimtys ir net didėja (2014 m. iš Lietuvos emigravo apie 36,6 tūkst., 2015 – 46,4 tūkst. gyventojų).

Skurdas ir socialinė atskirtis

Statistikos departamento duomenimis, skurdo rizikos riba 2014 m. Lietuvoje buvo 241 euras per mėnesį vienam gyvenančiam asmeniui t.y. 6 eurai didesnė nei 2013 metais. Šeimai, susidedančiai iš dviejų suaugusių asmenų bei dviejų vaikų iki 14 metų amžiaus, skurdo riba 2014 m. siekė 506 eurus. 2014 m. žemiau skurdo rizikos ribos gyveno 19,1 proc. Lietuvos gyventojų, t.y. 1,5 procentinio punkto mažiau nei 2013 metais.

Disponuojamąsias pajamas, mažesnes už skurdo rizikos ribą, mieste 2014 m. gavo 16 proc. (penkiuose didžiuosiuose miestuose – 12,2 proc., kituose miestuose – 22 proc.), kaime – 25,5 proc. gyventojų. 2014 m., palyginti su 2013 m., skurdo rizikos lygis mieste padidėjo 0,9 procentinio punkto, kaime – sumažėjo 6,2 procentinio punkto.

2014 m., lyginant su 2013-aisiais, 3,2 procentinio punkto mažėjo vaikų skurdo rizikos lygis, tačiau išliko didesnis nei bendras šalies skurdo rizikos lygis ir siekė 23,5 procentus. 18–64 metų amžiaus asmenų skurdo rizikos lygis pernai sumažėjo 1,4 procentinio punkto ir buvo 17,6 procento.

Daugiausia skurdo riziką patiriančių asmenų yra tarp asmenų, vienu auginančių vaikus, ir daugiavaikių šeimų. Namų ūkiuose, kur vienas asmuo augina 1 ir daugiau vaikų, skurdo rizikos lygis buvo net 46 proc., lyginat su 2013 m. padidėjo 3,2 procentinio punkto. Daugiavaikių šeimų skurdo rizikos lygis mažėjo lyginant su 2013 m. labiausiai – 5,3 procentinio punkto, bet išliko aukštas ir siekė 39,8 procentus.

Skurdo rizikos lygio pokyčius įtakojo pokyčiai socialinėje politikoje ir visuomenėje. Vaikų ir darbingo amžiaus asmenų skurdo rizikos lygio mažėjimui turėjo įtakos išaugęs darbo užmokestis ir sumažėjęs nedarbas, kuris atsivėrė sumažėjusias socialinės apsaugos išlaidas šeimai ir vaikams. 2013 m¹. buvusi minimali alga, neturint pajamų iš kitų šaltinių, neapsaugojo dirbančių asmenų nuo skurdo rizikos. Iš minimalios algos atėmus pajamų mokesťį ir socialinio draudimo įmokas, disponuojamosios pajamos buvo 0,6 euro mažesnės už skurdo rizikos ribą.

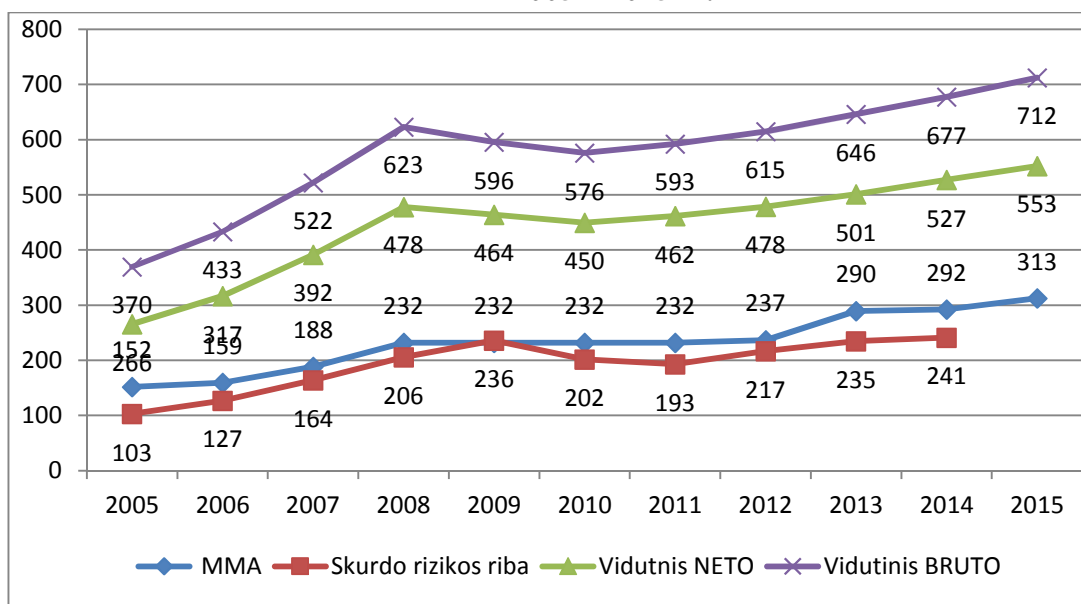
¹ Skurdo rodikliai yra apskaičiuojami remiantis prieš tai buvusių metų pajamomis – 2014-ųjų skurdo rizikos rodikliams skaičiuoti buvo naudojami duomenys apie pajamas, gautas 2013 metais.

Gyventojų pajamos ir socialinė apsauga

Gyventojų socialinės padėties pokyčiams didžiausią įtaką turi šeimos ūkio pajamų pasikeitimas, tačiau Lietuva vis dar susiduria su didele pajamų nelygybės problema. Siekdama padidinti skurdžiausiai gyvenančių asmenų pajamas, Vyriausybė inicijavo minimaliosios mėnesinės algos padidinimą. 2015 metais minimali mėnesinė alga padidėjo nuo 300 eurų iki 350 eurų. Per metus minimalusis darbo užmokestis buvo didinamas du kartus. 2015 metų sausio 1 d. minimali mėnesinė alga buvo 300 eurų. Nuo 2015 m. liepos 1 d. minimali mėnesinė alga padidinta iki 325 eurų (padidėjo 8,3 proc.), nuo 2016 m. sausio 1 d. – padidinta iki 350 eurų MMA (padidėjo 7,7 proc.). Taip pat buvo padidinti minimalūs tarnybinių atlyginimų schemų dydžiai, suteikiant galimybę labiau įvertinti darbuotojų kvalifikaciją, darbo sudėtingumą, padidinti mažiausiai apmokamų darbuotojų darbo užmokestį.

2015 m. vidutinis mėnesinis bruto (iki mokesčių) darbo užmokestis, įskaitant individualiąsias įmones, palyginti su 2014 m., padidėjo 5,1 proc., arba 35 eurais ir sudarė 712 eurų. Vidutinis mėnesinis neto (atskaičius mokesčius) darbo užmokestis per metus padidėjo 4,8 proc., arba 25 eurais ir sudarė 553 eurų. Realusis darbo užmokestis (neto darbo užmokestis atsižvelgus į vartotojų kainų pokyčius) per metus padidėjo 5,8 procentais.

1 pav. MMA, Vidutinio darbo užmokesčio bruto ir neto dinamika ir skurdo rizikos riba 2005 – 2015 m.

Lietuvos darbo biržos ir Lietuvos statistikos departamento duomenys

Per krizę įvestas nedarbo draudimo išmokų sumažinimas nustojo galioti ir nedarbo socialinio draudimo išmokos maksimalus dydis išaugo iki 303 eurų. Vidutinis nedarbo socialinio draudimo išmokos dydis per metus padidėjo 22 eurais ir sudarė 178 eurų. Vidutinis mėnesinis nedarbo socialinio draudimo išmokų gavėjus skaičius per metus padidėjo 4,0 tūkst. ir siekė 45 tūkst. asmenų.

Vidutinė senatvės pensija, turint būtinaį stažą, nuo 2016 metų padidėjo 8,21 euro, ir tai pajuto apie 857 tūkstančius asmenų. Nuo 2016 metų taip pat padidintas neapmokestinamasis pajamų dydis nuo 166 iki 200 eurų.

Nuo 2015 m. liepos 1 d. valstybinė socialinio draudimo bazinė pensija buvo padidinta nuo 105 Eur iki 108 Eur ir einamųjų metų draudžiamosios pajamos padidintos nuo 431 Eur iki 434 Eur. Atitinkamai padidėjo visos išmokos, kurios apskaičiuojamos atsižvelgiant į šiuos dydžius, t. y.

valstybinės socialinio draudimo senatvės, netekto darbingumo (invalidumo), našlaičių pensijos, šalpos išmokos bei kitos socialinio draudimo išmokos. Vidutinė senatvės pensija, turint būtinąjį stažą, 2015 metų sausio – gruodžio mėnesiais padidėjo 5,8 Eur (nuo 251,4 Eur iki 257,2 Eur).

Igyvendinant 2014 m. gegužės 15 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtą Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą, 2015 m. toliau tęsiamas valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensacijų mokėjimas. 2015 m. kiekvieno ketvirčio paskutinį mėnesį išmokėta po 10 proc. apskaičiuotos kompensuojamosios sumos. Iš viso per 2015 m. išmokėtų kompensacijų suma sudarė apie 66 mln. Eur. Jų sulaukė apie 0,5 mln. gavėjų.

2015 m. gegužės 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymas. Planuojama, kad pagal šį įstatymą senatvės pensijoms kompensuoti bus panaudota apie 120,6 mln. Eur, o valstybinėms pensijoms kompensuoti – apie 10,3 mln. Eur. 2016 m. antro ketvirčio paskutinį mėnesį ir 2017 m. pirmo ketvirčio paskutinį mėnesį numatyta išmokėti po 33 proc. kompensuojamosios sumos, o 2018 m. pirmo ketvirčio paskutinį mėnesį – 34 proc. kompensuojamosios sumos.

Per 2015 metų sausio – gruodžio mėn. negalutiniais duomenimis į Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) biudžetą gauta 3 173,6 mln. Eur įplaukų, 25,2 mln. Eur. arba 0,8 proc. mažiau nei planuota ir 242,5 mln. Eur arba 8,3 proc. daugiau nei per praėjusių metų tą patį laikotarpį.

Draudėjų ir apdraustųjų socialinio draudimo įmokos sudaro 95,3 proc. įplaukų arba 3 025,1 mln. Eur, t. y. 8,7 mln. Eur arba 0,3 proc. mažiau nei planuota. Palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, šių įmokų suma padidėjo 165,1 mln. Eur arba 5,8 proc.

VSDF biudžeto priskaičiuotos išlaidos per 2015 metų sausio – gruodžio mėn. buvo 3 336,3 mln. Eur, 45,4 mln. Eur arba 1,3 proc. mažesnės nei planuotos ir 110,1 mln. Eur arba 3,4 proc. didesnės nei per praėjusių metų tą patį laikotarpį.

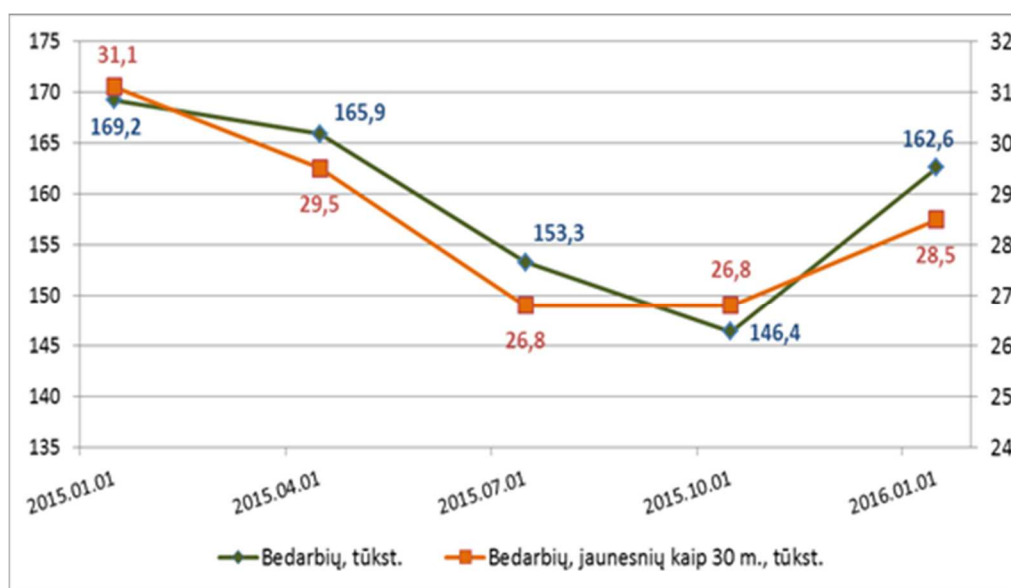
VSDF biudžeto įplaukos (operatyviais duomenimis) buvo 162,7 mln. Eur mažesnės už išlaidas. Buvo planuojama, kad įplaukos bus mažesnės už išlaidas 182,9 mln. eurų.

Darbo rinka ir užimtumas

Bendras nedarbo lygis Lietuvoje priartėjo prie natūraliojo nedarbo lygio rodiklio. Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) duomenimis, 2016 m. sausio 1 d. teritorinėse darbo biržose registruota 162,6 tūkst. darbo neturinčių asmenų, jie sudarė 9,0 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų, tai yra 0,3 proc. punkto mažiau negu prieš metus (2015 m. sausio 1 d. registruota 169,2 tūkst. darbo neturinčių asmenų, jie sudarė 9,3 proc. šalies darbingo amžiaus gyventojų).

2016 m. sausio 1 d. šalies teritorinėse darbo biržose bedarbiais registruota 77,6 tūkst. moterų ir 85,0 tūkst. vyrų. Palyginti su 2015 m. sausio 1 d. duomenimis, bedarbių moterų sumažėjo 4,6 tūkst. (buvo 82,1 tūkst.), bedarbių vyrų – 2,1 tūkst. (buvo 87,1 tūkst.).

2 pav. Asmenų registracijos darbo biržoje pokyčiai

Lietuvos darbo biržos duomenys

Lietuvos darbo biržos duomenimis, 2016 m. sausio 1 d. teritorinėse darbo biržose registruota 28,5 tūkst. bedarbių, jaunesnių kaip 30 metų, iš jų 13,3 tūkst. iki 25 metų, jie sudarė 5,3 proc. šalies 16–29 metų gyventojų. Per 2015 metus jaunimo nedarbo rodiklis sumažėjo nuo 5,6 iki 5,3 proc. Sparčiau mažėjo 16–24 metų jaunimo nedarbas – nuo 4,2 iki 3,8 proc.

Įgyvendinant Užimtumo didinimo programą, daugiau kaip 16,5 tūkst. bedarbių ir išpėtų apie atleidimą darbuotojų įgijo naują ar patobulino turimą profesinę kvalifikaciją, 4,7 tūkst. bedarbių įgijo darbo įgūdžių įgijimo darbo vietoje. Subsidijomis buvo paremtas beveik 22 tūkst. bedarbių įdarbinimas (iš jų 26,8 proc. ilgalaikiai bedarbiai). Iš viso teritorinės darbo biržos tarpininkavo įdarbinant 185,5 tūkst. bedarbių ir darbo ieškančių asmenų (4,3 proc. daugiau negu 2014 metais).

Per 2015 metus teritorinėse darbo biržose įregistruota 91 tūkst. jaunų 16-29 m. amžiaus bedarbių. Įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, skirtą padėti nedarbančiam ir nesimokančiam jaunimui iki 29 metų įdarbinti, pradėti individualią veiklą arba įgyti profesiją, per metus buvo įdarbinta 57 tūkst. jaunuolių, paramą darbo vietai steigti gavo 2,3 tūkst. jaunuolių, veiklą pagal verslo liudijimą pradėjo 10 tūkst. jaunų bedarbių, profesijos mokėsi 6,2 tūkst. jaunuolių. Jaunimo (15–24 metų amžiaus) nedarbo lygis per metus sumažėjo 3 procentiniais punktais ir sudarė 16,3 proc.

Per 2015 metus 22060 jaunų bedarbių buvo sudarytos galimybės praktinius įgūdžius įgyti realioje darbo vietoje. Iš jų 2002 asmenys nusiųsti į darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonę, 451 asm. sudarė dvišales darbo įgūdžių įgijimo sutartis, 10048 asm. įsigijo verslo liudijimus, 5896 asm. įgydami kvalifikaciją atliko praktiką realioje darbo vietoje, 2344 asm., mokydami pas darbdavį, įgijo papildomas kompetencijas ir 1319 asm. sudarė savanoriškos praktikos sutartis.

2015 m. aukšto nedarbo teritorijose įgyvendinti 96 vietinių užimtumo iniciatyvų projektai, padedantys didinti atskirų teritorijų gyventojų užimtumą bei vystyti vietos socialinę ekonominę infrastruktūrą. Įgyvendinant vietinių užimtumo iniciatyvų projektus (toliau – VUI projektai) yra steigiamos darbo vietos, kurios atitinka vietos darbo rinkos poreikius ir padeda spręsti tikslinių teritorijų nedarbo problemas, įdarbinant teritorinėse darbo biržose registruotus bedarbius. Iš 96 įgyvendintų VUI, 11 įgyvendinta tautinių mažumų regionuose (Vilniaus r. – 5, Visagino m. - 3, Šalčininkų r. -2, Švenčionių r. -1), 57 – kaimo teritorijose, 64 – teritorijose, kuriose registruotas

nedarbas buvo 1,3 karto didesnis nei vidutiniškai šalyje. Pagal 2015 metams patvirtintas tikslines teritorijas VUI projektai įgyvendinti 29 šalies savivaldybėse, taip pat 7 savivaldybių 11 seniūnijų teritorijose. Šiose tikslinėse teritorijose įsteigta 390 naujų darbo vietų. Didžiausi VUI projektai (įsteigiant 10 ir daugiau naujų darbo vietų) įgyvendinti Alytaus m., Rokiškio r. ir Šalčininkų r. savivaldybėse – Rokiškio r. – UAB „Steka“ (12 naujų darbo vietų), Alytaus m. UAB „Geba“ (10 naujų darbo vietų), Šalčininkų r. – UAB „Vakarų ūkas“ – (10 naujų darbo vietų), dar 31 įgyvendintame VUI projekte įsteigta po 5 – 9 naujas darbo vietas.

Užimtumo didinimo priemonių dėka užimtų gyventojų skaičius padidėjo 15,9 tūkst. (1,2 proc.), bedarbių skaičius sumažėjo 24,1 tūkst. (15,2 proc.), o ekonomiškai neaktyvių gyventojų skaičius sumažėjo 14,7 tūkst. (1,4 proc.). 15–64 metų amžiaus gyventojų užimtumo lygis per metus padidėjo 1,5 procentinio punkto ir 2015 m. sudarė 67,2 proc.

Siekiant modernizuoti darbo rinkos reglamentavimą, padidinti darbo santykių lankstumą, kad jie atitiktų šių dienų ekonomikos vystymosi poreikius, parengtas „Darbo santykių ir valstybinio socialinio draudimo teisinio–administracinio modelio“ įstatymų paketas, kurį sudaro trys pagrindiniai įstatymai – Darbo kodeksas, Užimtumo ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymai – ir eilė papildančių teisės aktų. Šių teisės aktų įgyvendinimas padės dirbantiems lengviau derinti darbą su kitais įsipareigojimais šeimai ar mokslui, o darbdavius skatins kurti legalias darbo vietas, o kilus krizei neskubėti atleisti darbuotojus, padės pritraukti daugiau tiesioginių vidaus ir užsienio investicijų bei sukurti daugiau naujų kokybiškų darbo vietų.

Profesinė rehabilitacija

Šiuo metu profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-302 „Dėl profesinės rehabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir Profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklės bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. A1-159 „Dėl reikalavimų profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms įstaigoms aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Reikalavimų profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms įstaigoms aprašas, kuriame nustatyti minimalūs reikalavimai profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms įstaigoms: įstaigų veiklos organizavimui, paslaugų teikimui, personalui, įstaigų aplinkai.

Siekiant užtikrinti kokybišką profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimą neįgaliesiems socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinti Bendrieji reikalavimai profesinės rehabilitacijos paslaugas neįgaliesiems teikiantiems specialistams ir Profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimo asmenims, turintiems regos, klausos, intelekto, psichikos ar fizinę negalią metodika. Minėtuose dokumentuose išsamiai reglamentuoti reikalavimai profesinės rehabilitacijos paslaugų ciklą sudarančių paslaugų turiniui, paslaugų teikimui, paslaugas teikiantiems specialistams, atsižvelgiant į programoje dalyvaujančių asmenų negalios pobūdį; sudarytos prielaidos vienodai profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimo kokybei profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančiose įstaigose užtikrinti bei prielaidos didinti teikiamų paslaugų kokybę skirtingas negalias turintiems asmenims.

Nuo 2006 m. pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 13 d. nutarimu Nr. 831 „Dėl Finansinės pagalbos priemonių teikimo neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą paramos neįgaliesiems studentams teikimo tvarkos aprašą per aukštąsias mokyklas teikiamos finansinės pagalbos priemonės aukštosiose mokyklose studijuojantiems neįgaliesiems – skiriamos lėšos neįgaliųjų studentų specialiųjų poreikių tenkinimui

(mėnesinė 1/2 bazinės socialinio draudimo pensijos dydžio išmoka kas mėnesį) bei daliniam studijų apmokėjimui (vieną kartą per semestrą 3,2 BSI dydžio išmoka).

Pagal Finansinės pagalbos priemonių teikimo neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, tvarką remti 1006 neįgalūs studentai, besimokantys 37 aukštosiose mokyklose, iš jų 911 (91 proc.) neįgaliųjų, studijuojančių 27 valstybinėse aukštosiose mokyklose, ir 95 neįgalieji (9 proc.), studijuojantys 10 nevalstybinių aukštųjų mokyklų. 1006 neįgaliesiems mokėtos išmokos specialiesiems poreikiams tenkinti, 466 neįgaliesiems mokėtos tikslinės išmokos studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti.

Socialinė parama

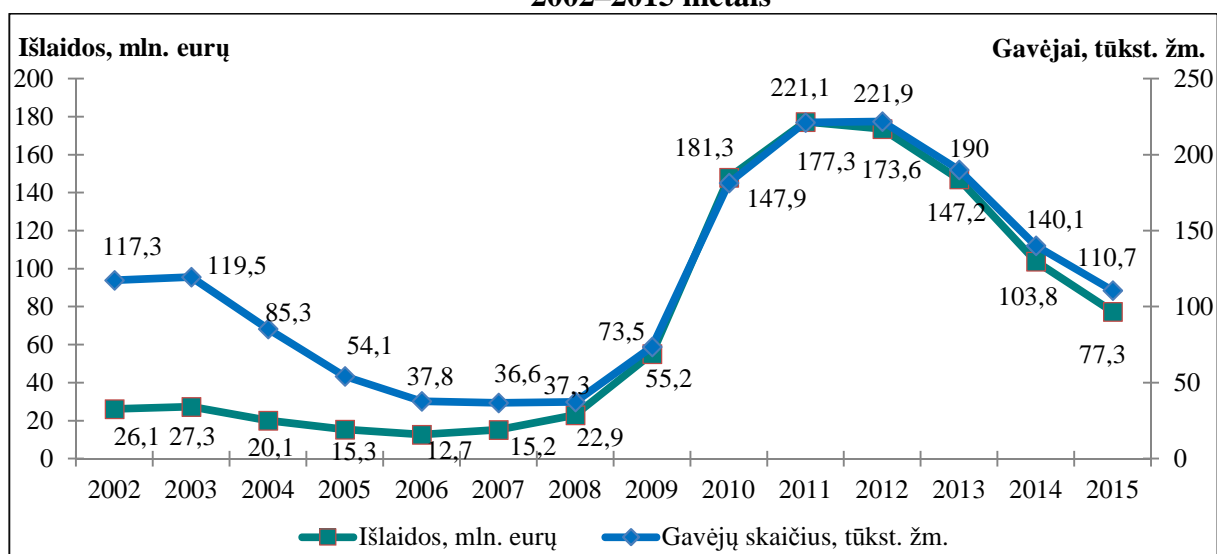
Piniginė socialinė parama

Nuo 2015 m. sausio 1 d. nustatytas vienodas piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams, t. y. socialinės pašalpos ir kompensacijų teikimo, vykdant savarankiškąją savivaldybių funkciją, finansuojamą iš savivaldybių biudžetų lėšų, modelis visose savivaldybėse. Vykdoma politika siekiama, kad piniginė parama būtų kuo taiklesnė ir garantuotų minimalias pajamas, išvengiant ilgalaikės priklausomybės nuo socialinės paramos sistemos ir užtikrinant, kad darbingo amžiaus darbingi nepasiturintys gyventojai išsaugotų paskatas aktyviai dalyvauti darbo rinkoje.

Socialinių išmokų ir piniginės socialinės paramos, teikiamos vaikus auginančioms šeimoms ir nepasiturintiems gyventojams, išlaidos 2015 m. sudarė 174,4 mln. eurų ir, palyginti su 2014 m., sumažėjo 19,3 procento (nuo 216 mln. eurų iki 174,4 mln. eurų).

Piniginės socialinės paramos pertvarkos nuoseklus įgyvendinimas, gerėjanti šalies ekonominė situacija, pozityvūs pokyčiai darbo rinkoje turėjo įtakos paramos gavėjų skaičiaus ir išlaidų, skiriamų šiai paramai, mažėjimui. 2015 metais vidutiniškai per mėnesį socialinę pašalpą gavo 110,7 tūkst. asmenų (3,8 proc. visų Lietuvos gyventojų). Palyginti su 2014 metais, socialinę pašalpą gavusių asmenų skaičius sumažėjo 21 proc. (nuo 140,1 iki 110,7 tūkst. asmenų), išlaidos socialinei pašalpai mokėti sumažėjo 25,5 proc. (nuo 103,8 mln. eurų iki 77,3 mln. eurų).

3 pav. Socialinės pašalpos išlaidų ir gavėjų dinamika visose 60 savivaldybių 2002–2015 metais

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys

Skatinant vaikų globą (rūpybą) šeimose, 2015 m. priimtas Lietuvos Respublikos išmokų

vaikams įstatymo pakeitimas, kuriuo nuo 2016 m. sausio 1 d. vaiko globėjui (rūpintojui) už vaiką, kuriam globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, mokamas 1 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio (38 eurai) tikslinis priedas (nuo 2017 m. sausio 1 d. – 4 BSI dydžio (152 eurai).

2015 m. priėmus Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 pakeitimus, mažas pajamas gaunančioms šeimoms, auginančioms mokyklinio amžiaus vaikus, nuo 2016 m. mokinio reikmenims įsigyti skiriamų lėšų suma padidinta nuo 1,2 iki 1,5 BSI dydžio (nuo 45,6 iki 57 eurų). Dėl mažėjančio bendro mokinių skaičiaus ir teigiamų pokyčių darbo rinkoje 2015 metais, palyginti su 2014 metais, paramos mokinio reikmenims įsigyti gavėjų skaičius sumažėjo 15,9 proc. (nuo 80,4 tūkst. iki 67,6 tūkst. mokinių).

2014–2020 m. laikotarpiu Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau – Fondas) teikiama parama yra viena iš naujų Europos Komisijos (toliau – EK) pasiūlytų priemonių, kurią įgyvendinant prisidedama prie labiausiai skurstančių žmonių gyvenimo kokybės gerinimo.

Fondas remia nacionalines nefinansinės pagalbos sistemas, nukreiptas į pagalbą maisto produktais ir (ar) būtinojo vartojimo prekėmis asmenims, patiriantiems materialinį nepriteklių taip papildydamas Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų ir kitų ES bei nacionalinių politikų intervencijas, skirtas mažinti įvairių formų skurdą ir skatinti labiausiai skurstančių asmenų socialinę įtrauktį. Šia iniciatyva siekiama prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ tikslo – iki 2020 m. sumažinti ES skurdą arba skurdo riziką patiriančių žmonių skaičių bent 20 milijonų – įgyvendinimo.

Pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos veiksmų programai dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje įgyvendinti 2014–2020 metų laikotarpiui numatyta 90,8 mln. Eurų ES lėšų.

2015 metais įvyko 5 maisto produktų dalijimai: sausio, kovo, gegužės, liepos ir rugsėjo mėn. Produktus gavo 279.410 asmenų.

Parama būstui

SADM duomenimis, visoje šalyje 2015 metų pabaigoje paramos būstui išsinuomoti laukė apie 23,3 tūkst. asmenų ir šeimų – tai 9 tūkst. asmenų ir šeimų mažiau negu 2014 metais. 2015 metais asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, skaičius sumažėjo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis, nustatančioms, kad asmenys ir šeimos, laukiantys paramos būstui išsinuomoti, turta ir pajamas privalo deklaruoti kasmet.

Įvertinus nepakankamas finansines galimybes vykdyti socialinio būsto fondo plėtrą savivaldybėse ir siekiant padidinti teikiamos paramos būstui išsinuomoti prieinamumą bei efektyvumą, nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Įstatyme numatyta nauja paramos būstui išsinuomoti teikimo forma – būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacija – ir nustatoma, kad šeimos ir asmenys, turintys teisę į socialinį būstą ir rinkos sąlygomis nuomojantys būstą iš fizinių ar juridinių asmenų, įgyja teisę į nuomos ar išperkamosios nuomos mokesčių dalies kompensaciją. Būsto nuomos mokesčio dalies kompensavimas sudarė galimybes šeimoms ir asmenims, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą ir įrašytiems į savivaldybėse sudaromus sąrašus, greičiau išsinuomoti poreikius atitinkantį būstą.

Kadangi ši paramos forma pradėta taikyti tik 2015 metais ja pasinaudojo 90 asmenų šešiolikoje savivaldybių. Įgyvendinant numatytąją priemonę išryškėjo dvi lėšų neįsisavinimo priežastys. Pirma, savivaldybėse nebuvo patvirtintos kompensavimo tvarkos arba jos patvirtintos tik 2015 m. III–IV ketvirčiuose, asmenys ir šeimos, turintys teisę į paramą būstui išsinuomoti, neturėdami VI „Registru

centras“ registruotų sutarčių, negalėjo pasinaudoti šia paramos forma. Antra, analizuojant būsto nuomos rinkos duomenis, nustatyta, kad būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, skiriamos vienam asmeniui, dydis yra nepakankamas, todėl bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficientas nuo 2015 m. lapkričio 1 d. padidintas nuo 1 iki 1,6. Didesnio koeficiento taikymas, įvertinus 2016 m. planuojamas skirti valstybės biudžeto specialiąsias tikslines dotacijas būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijoms mokėti, šia paramos forma leistų pasinaudoti iki 13 858 asmenų.

Vadovaujantis Bankų ar kitų kredito įstaigų atrankos valstybės iš dalies kompensuojamiems būsto kreditams teikti tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 1 d. nutarimu Nr. 325 „Dėl Valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo ir subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti teikimo tvarkos aprašo ir Bankų ar kitų kredito įstaigų atrankos valstybės iš dalies kompensuojamiems būsto kreditams teikti tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2015 m. atlikta kredito įstaigų, kurios iš savo kredito išteklių 2015–2017 metais teiks valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus, atranka. Atrinktos 6 kredito įstaigos: AB SEB bankas, Akademinė kredito unija, Kaišiadorių kredito unija, Raseinių kredito unija, „Swedbank“, AB, Šiaulių kredito unija. Parengtas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas „Dėl valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo 2015 metais limitų kredito įstaigoms patvirtinimo“, kuriame, įvertinus valstybės biudžeto asignavimus, kurie numatyti subsidijoms mokėti, nustatytas valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo metinis limitas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 12 straipsnio 5 dalimi, su valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus teikiančiais bankais ar kitomis kredito įstaigomis sudarytos sutartys Dėl valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos.

Per 2014 metus valstybės iš dalies kompensuojami būsto kreditai buvo suteikti tik 68 asmenims (šeimoms), todėl, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į paramą būstui įsigyti, pasinaudoti šia teise, nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojusiam Įstatyme įtvirtintos šios naujos nuostatos:

- asmenys ir šeimos gali pasirinkti jiems labiausiai tinkantį banką ar kredito įstaigą, atrinktą 3 metams teikti valstybės iš dalies kompensuojamus būsto kreditus;
- asmenys ir šeimos gali suteiktą subsidiją valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai padengti panaudoti pradiniam valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito įnašui (jo daliai) padengti.

Per 2015 m. 220 asmenų ir šeimų buvo suteikti valstybės iš dalies kompensuojami būsto kreditai (3,2 karto daugiau negu 2014 m.).

2015 m. daugiausia asmenų ir šeimų, kuriems suteikti valstybės iš dalies kompensuojami būsto kreditai, buvo Vilniaus (14 proc.), Klaipėdos (10 proc.) ir Panevėžio(10 proc.) miestų savivaldybėse.

Pagal ankstesnes sutartis su bankais ir savivaldybių teikiamas paraiškas buvo vykdomi tęstiniai įsipareigojimai asmenims, turintiems teisę į paramą būstui įsigyti.

2015 m. 1072 asmenys (šeimos) gavo valstybės paramą būstui įsigyti pagal bankų ir savivaldybių pateiktas paraiškas.

Didinant galimybę finansuoti socialinio būsto plėtrą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. A1-192 „Dėl Savivaldybių socialinio būsto fondo plėtros 2015–2020 metais veiksmų plano patvirtinimo“ patvirtintas Savivaldybių

socialinio būsto fondo plėtros 2015–2020 metais veiksmų planas. Šiam veiksmų planui įgyvendinti numatyta skirti 49,9 mln. eurų Europos regioninės plėtros fondo lėšų. Planuojama, kad už šias lėšas bus naujai įsigyta ar įrengta 1150 socialinių būstų

Vadovaudamosi minėtu įsakymu 2015 m. savivaldybės rengė socialinio būsto fondo plėtros projektus, kurie bus finansuojami Europos regioninės plėtros fondo lėšomis. Projektai bus atrenkami regionų projektų planavimo būdu. Projektus įgyvendins savivaldybių administracijos, kurios ne mažiau kaip 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų turės padengti nuosavomis lėšomis. Regionų projektų sąrašus numatoma sudaryti 2016 m. I ketvirtį.

Būsto pritaikymas neįgaliesiems ir aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis

Būsto pritaikymas įgyvendinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. kovo 27 d. Nr. A1-137 įsakymu „Dėl būsto pritaikymo neįgaliesiems finansavimo 2013–2015 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Iki 2014 m. gruodžio mėn. 59 miestų ir rajonų savivaldybių buvo gauti 736 neįgaliųjų prašymai, atitinkantys bazinius būsto pritaikymo žmonėms su negalia reikalavimus, pritaikyti būstą.

2015 m. buvo vykdomi būsto pritaikymo neįgaliesiems darbai, renkama, kaupiama ir skleidžiama informacija apie būsto pritaikymą, į būsto pritaikymo įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą įtrauktos neįgaliųjų asociacijos.

Būsto pritaikymo žmonėms su negalia darbai 2015 metais vykdyti 59 savivaldybėse (Neringos savivaldybė nedalyvavo būsto pritaikyme). Savivaldybėse buvo vykdomi būsto pritaikymo neįgaliųjų specialiesiems poreikiams darbai, neįgaliųjų asociacijų atstovai dalyvavo savivaldybėse sudarytų Būsto pritaikymo žmonėms su negalia komisijų darbe, vykdė būsto pritaikymo priežiūrą.

Neįgaliųjų poreikiams pritaikyta 310 būstų, iš jų 174 būstai asmenims su labai ryškiais judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimais, 110 būstų asmenims su ryškiais judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimais ir 26 būstai asmenims su vidutiniais judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimais. Skirta lėšų ankstesniais metais įrengtiems liftams, keltuvams eksploatuoti 24 savivaldybėse.

Per 2015 m. 34966 asmenys buvo aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis. Asmenys buvo aprūpinami judėjimo, regos, klausos techninės pagalbos priemonėmis. 2015 m. techninės pagalbos priemonių metinis poreikis šalyje buvo 600078 vnt. per metus buvo išduota 48340 vnt. priemonių (bendras poreikis patenkintas 83,45 proc.).

Socialinės paslaugos

Šeimai ir vaikams

Statistikos departamento duomenimis Lietuvoje 2016 m. pradžioje buvo 518,7 tūkst. vaikų, t.y. 6,7 tūkst. mažiau nei 2015 m. pradžioje, ir net 13,9 tūkst. mažiau nei 2014 m. pradžioje. Lietuvoje vaikai sudaro apie 18 proc. visų šalies gyventojų. Mažėjantis vaikų skaičius šalyje yra akstinas imtis aktyvesnių priemonių, teikiant pagalbą tėvams, auginantiems vaikus.

2015m. balandžio mėn. pateiktas Seimui Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo ir kitų įstatymų projektai, siekiant užtikrinti vaiko teisių apsaugos įgyvendinimo sistemą, kurioje būtų nustatytos asmenų ir institucijų atsakomybės ir bendradarbiavimo funkcijos, kurių paskirtis – suteikti vaikui reikiamą efektyvią pagalbą ir jo visapusiškam ir darniam vystymuisi tinkamą šeimos aplinką.

Plėtojama vaikų dienos centrų veikla. 2015 m. šios priemonės įgyvendinimui skirta 2 659 584 eurų. Iš viso finansuota 215 organizacijų, teikiančių dienos socialinės priežiūros paslaugas. Per 2015

metus paslaugos buvo suteiktos 6825 vaikams. Siekiant identifikuoti vaikų dienos centrų teikiamų paslaugų prieinamumą bei skatinti kryptingą plėtrą, atliktas vaikų dienos centrų veiklos, juose teikiamų socialinių paslaugų įvertinimo ir plėtojimo galimybių tyrimas. Sukurtas interaktyvus vaikų dienos centrų paplitimo žemėlapis. Parengtos Vaikų dienos centrų veiklos rekomendacijos.

2015 m. toliau buvo įgyvendinamas Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 m. programos įgyvendinimo 2014–2016 m. veiksmų planas.

2015 metais buvo atrinkti devyni specializuotos pagalbos centrai, kurie visoje Lietuvoje 2015 metais suteikė specializuotą kompleksinę pagalbą 10,5 tūkst. smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų. (2014 metais – 8,8 tūkst. asmenų). Šiuose centruose pagalbą nukentėjusiems teikia nevyriausybinių organizacijų, o centrų veikla finansuojama valstybės biudžeto lėšomis.

2015 m. baigta įgyvendinti Vietos bendruomenių savivaldos 2013–2015 m. programa, sudarant galimybę vietos bendruomenių lygmenyje priimti sprendimus dėl viešųjų poreikių tose vietos bendruomenėse tenkinimo. Programos įgyvendinime 2015 m. dalyvavo visos Lietuvos savivaldybės (550 seniūnijų), 1416 bendruomeninių organizacijų. Vietos bendruomenių tarybų sprendimais buvo įgyvendintos veiklos, skirtos labiausiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams ir grupėms, vaikų ir jaunimo užimtumui, kultūriniais ir švietėjiškiems renginiams, viešųjų erdvių ir aplinkos kokybės gerinimui, sportui ir sveikatinimui, bendruomeninės veiklos organizavimui ir kitoms, vietos bendruomenės gyvenimo kokybę gerinančios iniciatyvoms. Programos įgyvendinimui 2015 m. buvo skirta 2.606.580 eurų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2015 metais buvo 9207 vaikai, netekę tėvų globos, tai yra apie 1,7 procento visų Lietuvos vaikų, t.y. 495 vaikais mažiau nei 2014 m. Iš jų šeimose globojami 5497 vaikai, šeimynose – 452 vaikai, vaikų globos institucijose – 3275 vaikai.

Siekiant, kad mažėtų vaikų, netenkančių tėvų globos, kompleksiskai teikiama pagalba krizinėse situacijose esantiems vaikams auginantiems tėvams. Po truputį auga šių paslaugų gavėjų skaičius. 2015 m. kompleksinės paslaugos suteiktos 2461 asmeniui (iš jų 1307 vaikams, 850 motinoms, 304 tėvams). 2014 m. šias paslaugas gavo 2265 asmenys, 2013 m. – 2036 asmenys.

Skatinant vaiko globą (rūpybą) šeimoje, šeimynoje ir įvaikinimą, gerinant paslaugų globėjams ir įtėviams prieinamumą, organizuoti mokymo renginiai, kuriuose 2015 metais dalyvavo 599 asmenų, norinčių tapti globėjais (rūpintojais) ir įtėviais. 2015 metais globa šeimoje nustatyta 834 vaikams (2014 metais – 878 vaikams), šeimynoje – 38 vaikams (2014 metais – 41 vaikui), įvaikinti 99 likę be tėvų globos vaikai (2014 metais – 88 vaikai). Tęstiniuose Globėjų (rūpintojų) ar įtėvių mokymuose dalyvavo 799 globėjai (rūpintojai) ir įtėviai, kartu veikė 100 savitarpio pagalbos grupių, o konsultacijas gavo 5232 asmenys, globojantys ar įvaikinę vaikus.

Seniems ir neįgaliems žmonėms

Statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje 2015 m. gyveno 228 860 neįgalių asmenų iki 18 metų amžiaus, t.y. 78,33 tūkstančiui gyventojų ir 14 718 vaikų (28 neįgalūs vaikai 1000 vaikų). Neįgaliųjų dalis, tenkanti 1000-iui gyventojų, kinta labai nedaug pastaruosius 3 metus.

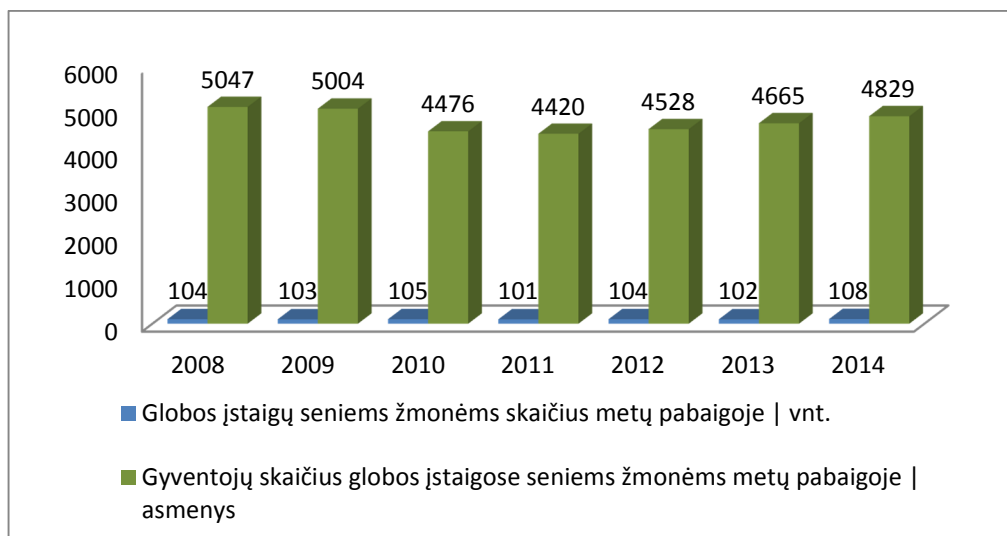
2016 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 652,7 tūkst. pensinio amžiaus gyventojų, kurie sudarė 22,59 proc. visų Lietuvos gyventojų. Pensinio amžiaus gyventojų dalis bendrame Lietuvos gyventojų skaičiuje didėja kiekvienais metais.

Demografinės tendencijos tik dar labiau išryškina kokybiškų socialinių paslaugų prieinamumo poreikį ir svarbą.

Demografinės tendencijos ir besikeičiantis žmonių požiūris į socialinę globą senyvame amžiuje įtakoja socialines paslaugas globos įstaigose gaunančių senyvo amžiaus gyventojų skaičių. Nuo 2011

m. kiekvienais metais pastebimas globos įstaigose gyvenančių senyvo amžiaus žmonių skaičiaus didėjimas, 2014 m. augo ir globos paslaugas seniems žmonėms teikiančių įstaigų skaičius.

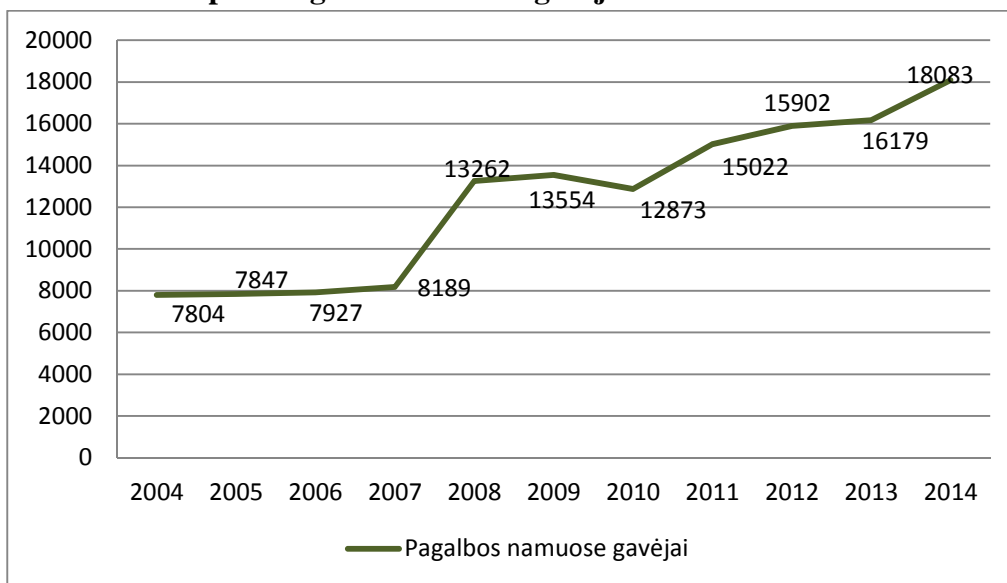
4 pav. Globos įstaigų seniems žmonėms skaičius ir gyventojų skaičius jose 2008–2014 m.

Lietuvos statistikos departamento duomenys

2015 m. augo ir socialinių paslaugų namuose gavėjų skaičius. Pagalba namuose teikiama asmenims su negalia, vienišiams senyvo amžiaus asmenims ir kitiems asmenims, laikinai dėl ligos ar kitų priežasčių netekusiems savarankiškumo. 2015 m. pagalba namuose buvo teikiama 18083 žmonėms, t.y. 1904 gavėjais daugiau nei 2013 metais (žr. 5 pav.)

5 pav. Pagalbos namuose gavėjai 2004 – 2014 m.

Lietuvos statistikos departamento duomenys

2015 m. buvo toliau įgyvendinama 2013 m. pradėta Integralios pagalbos plėtros programa, finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis. Per 2015 m. vykdant bandomuosius projektus 21-oje savivaldybėje papildomai buvo nupirktas 20 transporto priemonių, įsteigtos papildomos 4 mobilios komandos, papildomai įdarbinti 127 slaugos ir reabilitacijos specialistai, mokymus gavo 149 mobilių komandų darbuotojai ir savanoriai. Paslaugos suteiktos 367 asmenimis daugiau nei buvo 2014 m.,

konsultacijas gavo 392 asmenimis daugiau nei buvo 2014 m. Iš viso integrali pagalba 2013–2015 m. suteikta 1539 neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims, konsultuoti 1397 asmenys, kurie patys slaugo arba prižiūri neįgalius ar senyvo amžiaus artimuosius namuose.

Siekiant užtikrinti integralios pagalbos į namus, plėtrą visoje šalyje, 2015 m. parengtas ir patvirtintas naujas Integralios pagalbos plėtros veiksmų planas. Įgyvendinant šį planą numatoma, kad integralios pagalbos projektai 2016–2020 m. bus vykdomi visose Lietuvos savivaldybėse (išskyrus Neringos m.).

2015 m. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, siekdama pagerinti neįgalių žmonių gyvenimo kokybę, pateikė Vyriausybei siūlymus dėl efektyvesnio neįgaliųjų specialiųjų poreikių vertinimo ir tenkinimo modelio sukūrimo, kuriuo pasiūlė įtvirtinti naujus specialiųjų poreikių vertinimo kriterijus, apimsiančius ne tik asmens sveikatos ir kūno sistemų funkcijų sutrikimus, bet ir asmens savarankiškumo ribojimus pagal Tarptautinės funkcionavimo klasifikacijos (toliau – TFK) elementus, nustatyti naujus tikslinių kompensacijų specialiesiems poreikiams tenkinti dydžius bei suteikti teisę savivaldybių darbuotojams kontroliuoti tikslinių kompensacijų panaudojimą bei galimybę minėtas kompensacijas keisti asmeniui būtinomis paslaugomis. Vyriausybė siūlomam modeliui pritarė ir pavedė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai parengti teisės aktų, reglamentuojančių specialiųjų poreikių nustatymą ir tenkinimą, projektus.

Institucinės globos pertvarka

Tęsiant 2014 metais pradėtus perėjimo nuo institucinės globos prie bendruomenėje ir šeimoje teikiamų paslaugų veiksmus, numatytus Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų plane patvirtintas Atrinktų pertvarkai stacionarių socialinės globos įstaigų ir sutrikusio vystymosi kūdikių namų sąrašas, į jį įtrauktos 27 socialinės globos įstaigos, organizuoti pertvarkos aptarimai ir diskusijos su mokymo įstaigomis, savivaldybėmis, globos įstaigomis, pertvarkos eiga aptarta tarpinstitucinėje stebėsenos grupėje. Siekiant glaudesnio bendradarbiavimo, Socialinės apsaugos ir darbo ministrė kartu su kitų sričių (sveikatos apsaugos, šveitimo ir mokslo, vidaus reikalų) ministrais ir Lietuvos savivaldybių asociacijos, Nevyriausybinių organizacijų tarybos, Nacionalinės teisėjų tarybos atstovais pasirašė bendradarbiavimo memorandumą dėl bendrų veiksmų vykdant institucinės globos pertvarką. 2015 m. lapkričio 3 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kartu su partneriu Neįgaliųjų reikalų departamentu prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Europos socialinio fondo agentūra pasirašė sutartį „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“. Po sutarties pasirašymo pradėtos vykdyti konkrečios veiklos reikalingos šio projekto įgyvendinimui.

II. SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMO 2014–2020 M. VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS 2015 M.

Socialinės įtraukties didinimo veiksmų planą koordinuojanti institucija – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM).

Dalyvaujančios institucijos (asignavimų valdytojai): Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM), Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ŠMM), Kultūros ministerija (toliau – KM), Ūkio ministerija (toliau – ŪM), Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), Aplinkos ministerija (toliau – AM).

Kitos dalyvaujančios institucijos: Lietuvos darbo birža prie SADM (toliau – LDB), Neįgalųjų reikalų departamentas prie SADM (toliau – NRD), Vaiko teisių apsaugos kontrolierius, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM, Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – TMD), nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO), savivaldybės, VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra, globos institucijos, universitetai, kolegijos.

Sutrumpinimai:

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Tikslinė grupė	Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Panaudotos lėšos eurai, lėšų šaltinis (VB, ES)	Vykdančioji institucija	Įgyvendinimo rezultatai
1 tikslas. Siekti vaiko ir šeimos gerovės, stiprinti ir saugoti visuomenės sveikatą					
	1.1	Sudaryti palankias sąlygas derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus ir didinti kompleksiskai teikiamos pagalbos vaikui ir šeimai aprėptį		-	

Šeima / darbingo amžiaus asmenys	1.1.1	Stiprinti valstybės, savivaldybių ir visuomenės bendradarbiavimą sprendžiant šeimų gerovės užtikrinimo klausimus	504385 (VB)	SADM	<p>2015 m. buvo skirtas finansavimas 90 nevyriausybinių organizacijų, dirbančių šeimos gerovės srityje. Projektinės veiklos buvo vykdomos pasirengimo šeimai ir tėvystei, tėvystės įgūdžių formavimo, pozityvios auklėjimo metodikos plėtojimo, ankstyvosios šeimos krizių prevencijos, pagalbos įveikiant skyrybų krizes ir kitos srityse. Veiklose dalyvavo 20 182 paslaugų gavėjų, kurie buvo suskirstyti į: jaunus žmones (14–29 metų amžiaus) – 6 025, jaunas šeimas (iki 34 metų amžiaus) – 3 004, nepilnamečių asmenų šeimas – 156, šeimas, kurių bent vienas narys yra vaikų globos namų auklėtinis – 135, nepilnamečius asmenis ir jų šeimas – 4 843 asmenys/šeimos, besilaukiančias šeimas ir neseniai pagimdžiusias moteris – 745, tėvus, kurių vaikams nustatyta globa (rūpyba) – 231, vienišus tėvus – 965 asmenys, krizę išgyvenančių šeimų tėvus, auginančius vaikus – 1 747 asmenys, niekur nedirbančius ir nesimokančius jaunus žmones – 123 asmenys ir kitus paslaugų gavėjus („unikalius vartotojus“ edukacinių/švietėjiško pobūdžio, informacijos, seminarų dalyvių, radijo ar TV klausytojų, internetinių puslapių skaitytojų) – 2 208 asmenys.</p> <p>Bendrai paslaugų gavėjams 90 projektų vykdytojų suteikė 3 119 psichologinių konsultacijų, 268 teises konsultacijas ir 4 312 socialinių konsultacijų.</p> <p>2015 metais buvo finansuojamos 6 vyresniojo amžiaus žmonėms atstovaujantioms nevyriausybinėms organizacijoms, siekiant paremti šių organizacijų veiklą. Projektas įgyvendinamas atsižvelgiant į vertinimo kriterijus: 2015 metais iš viso surengta 2 760 veiklų / renginių, iš jų suorganizuoti 891 pilietinis ir kultūrinis renginys, parengti ir publikuoti 129 straipsniai, 33 informaciniai leidiniai, knygos, brošiūros ir kt.</p> <p>2015 metais buvo organizuota Šeimų, šeimynų, globos namų vaikų, visuomeninių organizacijų, dirbančių su šeimomis, bendruomenių bei pavienių, įvairaus amžiaus žmonių šventė „Viena šeima!“ „Viena širdim!“.</p> <p>Šventės tikslas suburti pavienes šeimas jungtis, įsitraukti į visuomeninę ir savanorišką veiklą, sutelkti šeimų ir šeimynų organizacijas, skatinti pozityvią tėvystę šeimose neturinčiose vaikų, sustiprinti tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą, skatinti institucinį bendradarbiavimą įtraukiant savivaldybes. 2015 m. šventė sutraukė virš 10 tūkstančių dalyvių.</p>
----------------------------------	-------	--	-------------	------	--

Vaikai	1.1.2	Parengti ir įgyvendinti programą, numatančią taikyti gerąją ES patirtį ir modelius, priimtinus kiekvienai savivaldybei atskirai, sprendžiant šeimos ir darbo santykių derinimo problemas		SADM, savivaldybės	– Priemonė įgyvendinama nuo 2017 m.
	1.1.3	Įgyvendinti ir prireikus tikslinti Mokyklų aprūpinimo geltonaisiais autobusais 2013–2017 metų programą	1700000 (VB)	ŠMM	Nupirkti 48 autobusai mokiniams vežioti. Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-456 patvirtinti autobusų skirstymo kriterijai 2015 metams. Vadovaujantis jais, Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-507, paskirstyti 48 geltonieji autobusai, kurie mokykloms perduoti rugpjūčio 28 dieną. Lietuvoje Geltonaisiais autobusais į mokyklas 2015 m. buvo pavežama 30 proc. mokinių (19 355), iš mokyklos namo – 33 proc. (21 371) mokinių.
	1.1.4	Įteisinti ir įgyvendinti neformalaus ugdymo finansavimo principą „pinigai kiekvienam vaikui“	3240000 (VB)	ŠMM	Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-883, patvirtintas Neformaliojo vaikų švietimo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarkos aprašas, remiantis juo savivaldybės pasitvirtino savo lėšų skyrimo tvarkas, pagal kurias įregistruoti 955 neformaliojo vaikų švietimo teikėjai (389 laisvieji mokytojai, 565 institucijos) ir patvirtintos 2235 programos. Jų įgyvendinimui skirta 3240000 eurų valstybės biudžeto lėšų.
	1.1.5	Įgyvendinti Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų planą, apimantį vasaros poilsio organizavimą, vaikų užimtumą kitų atostogų metu, socializacijos centrų pertvarką ir kitas veiklas	100000 (VB)	ŠMM, SADM, SAM	Įgyvendinant Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų planą, patvirtintą Švietimo ir mokslo ministro 2014 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-485 „Dėl Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų planas), konkurso būdu skirtas finansavimas 28 socializacijos projektams. Keturi iš jų apima visas savivaldybes, kiti dešimt – penkias savivaldybes. Į kiekvieną iš projektų įtraukti nuo 20 iki 2000 dalyvių. Paraiškas konkursui teikė viešosios įstaigos, asociacijos ir nevyriausybinės organizacijos, taip pat mokyklos, turinčios patirties įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo veiklas regioniniu ir nacionaliniu lygiu. Veiksmų plane numatyta plėtoti sveikatą stiprinančių mokyklų veiklą savivaldybėse. Sveikatą stiprinančių mokyklų (toliau – SSM) tinklo koordinatoriaus funkcijas vykdo, teikia metodinę pagalbą sveikatą stiprinančių mokyklų plėtros klausimais Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga – Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras (toliau – SMLPC). 2015 m. plėtotas bei koordinuotas sveikatą stiprinančių

					<p>mokyklų (toliau – SSM) tinklas. Lietuva į Europos SSM tinklą įsitraukė nuo 1993 m. Pagrindinis sveikatą stiprinančių mokyklų tikslas – stiprinti moksleivių sveikatą, gilinti sveikatos žinias ir įgūdžius, bendromis mokytojų, medikų, šeimos ir visuomenės pastangomis kurti integruotą, viską apimančią sveikatos stiprinimo ir ugdymo sistemą per vaikų ugdymo institucijas. SSM yra beveik kiekvienoje savivaldybėje ir kasmet jų skaičius auga (2008 m. – 182, 2009 m. – 267, 2010 m. – 271, 2011 m. – 299, 2012 m. – 318, 2013 m. – 353, 2014 m. – 373, 2015 – 395). 2015 m. mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis komisijos sprendimu 17 mokyklų pripažintos SSM, o 14 leista tęsti sveikatą stiprinančių mokyklų veiklą. SSM sąrašas skelbiamas SMLPC interneto svetainėje. Veiksmų plano 2 priede 2015 m. numatyta pasiekti šios veiklos vertinimo kriterijaus reikšmė – 10 mokyklų, naujai įsijungusių į SSM tinklą, pasiekta ir viršyta, 2015 m. 17 mokyklų naujai įsijungė į SSM tinklą. Taip pat 2015 m. atliktas SSM bendruomenių įtraukties į sveikatos stiprinimo procesus tyrimas ir parengta preliminari duomenų analizė, organizuotas piešinio-atviruko konkursas ikimokyklinio amžiaus vaikams; organizuoti 7 seminarai SSM planavimo ir įsivertinimo klausimais; parengta informacinė medžiaga apie tėvų įtraukimą į sveikatinimo veiklas. SMLPC, vykdydamas sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo veiklos koordinatoriaus komunikacines funkcijas, parengė 15 informacinių pranešimų SSM veiklos ir vaikų sveikatos stiprinimui aktualiais klausimais.</p>
	1.2	Sudaryti palankias sąlygas vaikui augti, stiprinti šeimą, ugdyti tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius		-	
šeima / darbingo amžiaus asmenys	1.2.1	Didinti vaikų dienos centrų skaičių savivaldybėse ir tobulinti jų veiklą, teikiant nestacionarias dienos socialines paslaugas vaikams ir jų šeimoms	2659584 (VB)	SADM, savivaldybės, NVO	2015 m. Vaikų dienos centrų plėtrai skirta 2.659.584 eurai, t.y. 289620 eurų daugiau nei 2014 m. 2015 metais sutartys pratęstos su 166 organizacijomis. 2015 metais priemonės įgyvendinimui skyrus papildomą finansavimą Valstybės biudžeto dalinis finansavimas konkurso būdu skirtas dar 49 organizacijoms. 2015 metais iš viso finansuota 215 organizacijų, kuriose teikiamos dienos socialinės priežiūros paslaugos: popamokinis vaikų užimtumas, pamokų ruošą, maitinimo paslaugos, socialinių, higienos įgūdžiai ugdymas, fizinis ir kultūrinis lavinimas, kompiuterio raštingumo ugdymas, organizuojami renginiai, ekskursijos,

				stovyklos, logopedo, psichologo paslaugos, paslaugos ir materialinė pagalba šeimos nariams (informacijos teikimas, konsultacijos, individualūs pokalbiai, šeimos lankymas namuose, užsiėmimai grupėse, paskaitos, bendri renginiai su vaikais). Per 2015 metus paslaugos buvo suteiktos 6825 vaikams. 2015 metais projekto vykdytojų akiratyje buvo 4239 šeimos. Nuolat globojamų (lankomų) šeimų skaičius 2015 metais buvo 3007.
1.2.2	Organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą krizinėse situacijose esantiems tėvams, auginantiems vaikus, ugdant tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius ir teikiant prioritetą ankstyvųjų šeimos krizių prevencijai	72405 (VB)	SADM, ŠMM, savivaldybės, NVO	<p>2014 m. pratęstos sutartys dėl 32 projektų finansavimo 2015 metams.</p> <p>2015 m. kompleksinės paslaugos suteiktos 2461 asmeniui (957 šeimoms), iš jų 1307 vaikams, 850 motinoms, 304 tėvams. 2014 m. kompleksinės pagalbos paslaugos buvo suteiktos 2265 asmenims.</p> <p>2015 metais buvo organizuoti mokymai Bendravimo su vaikais tobulinimo kursų tėvams vedantiesiems, skirti suteikti reikalingų kursų vedimui žinių bei gebėjimų efektyviai įgyvendinti bendravimo su vaikais tobulinimo kursų programą, patobulinti praktinius kursų vedimo įgūdžius bei sudaryti galimybes aptarti praktiniame darbe iškylančius klausimus ir sunkumus, ieškoti galimų jų sprendimo būdų. Mokymuose dalyvavo 65 psichologai, socialiniai pedagogai, kurie veda teismo sprendimu tėvams paskirtus bendravimo su vaikais tobulinimo kursus.</p>
1.2.3	Vykdyti smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir teikti pagalbą smurtą patyrusiems asmenims	420450 (VB)	SADM	<p>2015 metais buvo toliau įgyvendinamos Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programos ir jos įgyvendinimo 2014–2016 metų veiksmų plano priemonės, kurioms 2015 metais skirta 154 tūkst. eurų. Įgyvendinant akciją „16 aktyvumo dienų prieš smurtą“ (2015 m. lapkričio 25 d. – 2015 m. gruodžio 10 d.) buvo vykdoma socialinės reklamos kampanija, kuria visuomenė buvo informuojama apie smurto artimoje aplinkoje apraiškas, prevencijos priemones ir pagalbą nukentėjusiems nuo smurto. Šešių apskričių regioninėse radijo stotyse buvo transliuojamos radijo laidos, informaciniai radijo garso klipai, šešių apskričių radijo stotyse, savivaldybių reklaminiuose ekranuose viešajame transporte transliuotas klipas, sukurta ir išplatinta apie 3 000 reklaminių lipdukų apie kampaniją. Organizuotas projektų, atrankos konkursas. Finansuota 50 nevyriausybinų organizacijų projektų. Prioritetai buvo teikiami projektams, kurie į projekto veiklą įtrauks daugiau nei 100 dalyvių; įtrauks savanorius; įgyvendins projektą kartu su dviem ar daugiau partnerių (savivaldybe, švietimo įstaiga ar kt.). Organizuoti renginiai: konferencijos, spaudos konferencijos, seminarai, susitikimai, diskusijos, įvairios akcijos, straipsniai spaudoje ir</p>

				<p>internetiniuose puslapiuose, prevencinė smurto artimoje aplinkoje veikla – rodyti spektakliai, organizuotos filmų, fotografijų peržiūros, koncertai, platintos skrajutės, lankstinukai, kabinti plakatai, viešinti projektai platinant spaudinius, dalyvauta reportažuose per televiziją, taip pat bendradarbiauta su kitomis organizacijomis. Suorganizuoti 368 renginiai, per 18 000 priemonių žiniasklaidoje ar atspausdintų leidinių; renginių ir priemonių dalyvių skaičius – 17 276.</p> <p>ŠMM inicijavo ir organizavo diskusiją „Tyčiotis negalima padėti. Kur rašome kablelį?“, kurioje dalyvavo suinteresuotų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, mokinių, mokytojų, tėvų forumo, žiniasklaidos atstovai, taip pat ministerijai pavaldžios įstaigos organizavo mokymus tėvams, mokiniai organizavo renginius mokyklose, veikė kūrybinės dirbtuvės, buvo pristatytos vykdomos smurto ir patyčių prevencijos programos, organizuotos kitos veiklos, kurias įgyvendino kompanijos partneriai. Informaciniame portale Lrytas.lt inicijuota rubrika „saugi mokykla“, kurioje buvo viešinama mokyklų geroji patirtis, kuriant saugią ir sveiką ugdymosi aplinką, prevencinių programų įgyvendinimas mokyklose ir kita su smurto ir patyčių prevencija susijusi informacija.</p> <p>Duomenys apie gautus pranešimus, pradėtus ikiteisminius tyrimus, atsisakymus pradėti ikiteisminį tyrimą, nukentėjusiuosius bei įtariamuosius dėl smurto artimoje aplinkoje yra kaupiami Policijos informacinės sistemos Policijos registruojamų įvykių registre. Šie duomenys yra analizuojami ir skelbiami Policijos departamento svetainėje, skyriuje „Gyvenkime be smurto“, taip pat viešinami per konferencijas, seminarus, įvairias žiniasklaidos priemones.</p> <p>2015 m. organizuoti specialistų mokymai dirbti komandoje teikiant kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims bei vykdant smurto artimoje aplinkoje prevenciją. Mokymai buvo skirti prokurorams, tyrėjams, savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyrių specialistams, specializuotų pagalbos centrų darbuotojams, nevyriausybinių organizacijų darbuotojams, socialiniams darbuotojams, psychologams, socialiniams pedagogams, medikams, policijos pareigūnams. Mokymuose dalyvavo 85 specialistai. Mokymai taip pat buvo organizuoti Specializuotos pagalbos centrų konsultantams ir darbuotojams, dirbantiems smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo srityje. Mokymuose dalyvavo 36 asmenys. Mokymus ir seminarus smurto artimoje aplinkoje prevencijos temomis darbuotojams inicijavo ir savo lėšomis</p>
--	--	--	--	---

					<p>rengė Generalinė prokuratūra, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos policija, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras. Iš viso apmokyta apie 1630 įvairių sričių specialistų.</p> <p>Paskelbtas nevyriausybių organizacijų, dirbančių su smurtautojais, projektų atrankos konkursas. Finansavimas skirtas 8 projektams. Darbas vyko su 252 smurtavusiais artimoje aplinkoje asmenimis (239 vyrais ir 13 moterų). Iš jų 161 asmenį perdavė teisėsaugos institucijos, dėl 38 asmenų kreipėsi įstaigos ar organizacijos darbuotojų iniciatyva, 23 atvyko patys, 9 nukreipė nevyriausybės organizacijos, 19 atvyko savivaldybės ar jos įstaigos iniciatyva.</p> <p>2015 metais buvo atrinkti devyni specializuotos pagalbos centrai, kurie drauge su partneriais visoje Lietuvoje teikė specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims. Specializuotos pagalbos centruose (SPC) 2015 m. buvo užregistruoti 11432 smurtą artimoje aplinkoje patyrę asmenys. Pagalbą gavo 10,5 tūkst. smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų (2014 metais – 8,8 asmenų) Daugiausiai suteikta informavimo bei konsultavimo paslaugų, psichologinė pagalba, teisinė pagalba.</p> <p>2015 m. veikė 5 linijos, jungiančios 10 tarnybų veiklą. Per 2015 m. atsiliepta į 257 079 skambučius.</p> <p>Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos LRKD Alytaus skyrius pagal bendradarbiavimo su Alytaus pataisos namais sutartį teikia kompleksines paslaugas kalinių šeimų nariams bei išėjusiems iš įkalinimo įstaigų asmenims.</p>
	1.2.4	Plėtoti socialinį darbą su globojamo (rūpinamo) vaiko tėvais, siekiant sudaryti sąlygas vaikui grįžti į šeimą, didinant socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, skaičių seniūnijose	–	SADM, savivaldybės	<p>Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. A1-565 „Dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. A1-193 „Dėl Specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ savivaldybėse 2016 m. numatyta įsteigti papildomai 24,5 socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, pareigybes ir reglamentuota, kad vienam šios pareigybės darbuotojui turi tekti ne daugiau kaip 10–17 šeimų.</p>
Vaikai	1.2.5	Organizuoti globėjų (rūpintojų) ir tėvų paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimo paslaugas kartu su vaikų	231696 (VB)	SADM, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo	<p>2014 m. pratęstos sutartys su 21 organizacija dėl Globėjų (rūpintojų) ir tėvų mokymo ir konsultavimo (toliau – GIMK) programos įgyvendinimo 60 Lietuvos savivaldybių. 2015 m. GIMK įvadinuose mokymuose, skirtuose asmenims siekiantiems tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar tėviu</p>

	globos institucijomis ir NVO, dirbančiomis su globojamais vaikais		tarnyba prie SADM, savivaldybės, globos institucijos	dalyvavo iš viso 599 asmenys (391 šeima). 2015 m. parengti 564 asmenys / 358 šeimos globoti (rūpintis) arba įvaikinti vaiką. Tėstiniuose mokymuose ir savitarpio paramos grupėse dalyvavo 1262 globėjai (rūpintojai) ir tėviai. Sudarytos 274 tėstinių mokymų ir savitarpio paramos grupės globėjams (rūpintojams) ir tėviams, iš jų 115 tėstinių mokymų grupių ir 159 savitarpio paramos grupės. Konsultacijos buvo suteiktos 5232 būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams.
1.2.6	Įdiegti socialinių globėjų sistemą ir plėtoti kitas pagalbos formas globėjų ir tėvių šeimai	–	SADM, savivaldybės	Parengta informacija apie Socialinių globėjų institutą pagal SADM parengtą Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir kitų lydimųjų įstatymų projektų paketo nuostatas, kurios šiuo metu yra svarstomos Lietuvos Respublikos Seime. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba kartu su Neįgaliųjų reikalų departamentu įgyvendina „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“, kuriame numatoma finansuoti bandomąją socialinių globėjų paslaugų teikimą bei socialinio globėjo veiklos modelio parengimą.
1.2.7	Ugdyti globojamų (rūpinamų) vaikų socialinius įgūdžius, teikiant palydėjimo į savarankišką gyvenimą paslaugą	–	SADM, savivaldybės, NVO	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba kartu su Neįgaliųjų reikalų departamentu įgyvendina „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“, kuris numato sukurti tėvų globos netekusių vaikų, gyvenančių socialinės globos namuose, individualių poreikių nustatymo metodikas, pagal kurias turi būti sudarytas individualus globojamų (rūpinamų) vaikų palydėjimo į savarankišką gyvenimą planas.
1.2.8	Diegti bendrojo ugdymo, ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo modelius, atnaujintą ugdymo turinį	–	ŠMM	Sukurti, susisteminti mokyklų gerosios patirties pavyzdžiai, organizuota 15 renginių, konsultacinių seminarų regionuose tėvams ir mokyklų bendruomenėms. Organizuotos 3 teminės atvirų durų dienos.
1.2.9	Sudaryti sąlygas mokykloms mažinti ankstyvąjį mokinių pasitraukimą iš švietimo sistemos ir didinti anksti palikusiųjų mokyklą įtraukti	–	ŠMM	Parengti ESF lėšomis finansuojamų projektų, skirtų mažinti ankstyvąjį mokinių pasitraukimą iš švietimo sistemos ir didinti anksti palikusiųjų mokyklą įtraukti, atrankos kriterijų ir projekto finansavimo sąlygų aprašų projektai

	1.2.10	Remti iniciatyvas mažinti ankstyvąjį pasitraukimą iš švietimo sistemos, didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtrauktį, kurti saugią mokyklą	–	ŠMM	Parengti ESF lėšomis finansuojamų projektų, skirtų mažinti ankstyvąjį pasitraukimą iš švietimo sistemos, didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtrauktį, kuriant saugią mokyklą atrankos kriterijų ir projekto finansavimo sąlygų aprašų projektai
	1.3	Stiprinti vaiko teisių apsaugos sistemą – užtikrinti vaiko teisių apsaugą, plėtojant tarpžinybinį švietimo, socialinėje, sveikatos ir kitose srityse dirbančių organizacijų bendradarbiavimą		-	
Vaikai	1.3.1	Plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą savivaldybėse teikiant kompleksines paslaugas (socialines, švietimo, sveikatos ir kt.) vaikui	–	SADM, ŠMM, SAM	2014 m. pratęstos sutartys dėl 32 projektų, skirtų teikti kompleksines paslaugas vaikui ir šeimai krizinėse situacijose, finansavimo 2015 metams. Parengtas Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų plano projektas, kuriuo numatoma sudaryti sąlygas šeimai gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. Planuojama, kad paslaugos šeimai būtų teikiamos kiekvienoje savivaldybėje bendruomeniniuose šeimų namuose, kurių funkcijas atliktų veikiančios savivaldybės įstaigos ar nevyriausybinės organizacijos. Tokiu būdu būtų sudarytos galimybės šeimai pasinaudoti teikiamomis vienos ar kelių rūšių paslaugomis, skirtomis šeimai įgalinti, t. y. šeimą palaikančioms ir pozityvią jos raidą užtikrinančioms socialinėms, psichologinėms, saugumo galimybėms stiprinti. Tarp tokių paslaugų minėtini pozityvios tėvystės mokymai, psichologinis konsultavimas, psychosocialinė pagalba, sociokultūrinės paslaugos, vaikų priežiūros paslaugos, mediacijos paslaugos. Pažymėtina, kad, siekiant užtikrinti paslaugų prieinamumą ir kokybę, atitinkamoms paslaugoms teikti numatoma pasitelkti savivaldybių mobilios pagalbos (specialistų) grupes, skirtas darbui su šeima. Bus finansuojama iš ES struktūrinių lėšų ir planuojama skirti 21 mln. eurų. ŠMM parengtas Kompleksiškai teikiamos pagalbos, specialiojo ugdymo mokyklų (centrų) ir vaikų socializacijos centrų veiklos kokybės gerinimo 2015–2017 m. tarpinstitucinis veiksmų planas (švietimo ir mokslo ministrės 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309). Plano tikslas – padidinti kompleksiskai teikiamos pagalbos mastą ir kokybę

				<p>savivaldybėse, sumažinti specialiojo ugdymo mokyklose / centruose ir vaikų socializacijos centruose esančių vaikų skaičių.</p> <p>Plėtojamas visuomenės sveikatos paslaugos savivaldybėse. Šiuo metu visuomenės sveikatos paslaugos jau teikiamos vienodai prieinamai visų savivaldybių gyventojams. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 35 punktu ir Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną įtvirtintos kaip valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos. Savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti steigia visuomenės sveikatos priežiūros biudžetines įstaigas – savivaldybių visuomenės sveikatos biurus. 2015 metais visuomenės sveikatos biurų skaičius išaugo iki 43. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuras savivaldybių bendradarbiavimo sutarties pagrindu turi teisę teikti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas ir kitų savivaldybių gyventojams.</p> <p>Įgyvendinamas sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-979 „Dėl širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo aprašo patvirtinimo“ patvirtintas širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimas, kurio tikslas – integruoti pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų bei savivaldybių visuomenės sveikatos biurų vykdomą sveikatinimo veiklą, efektyviau stiprinti širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatą, supažindinti juos su širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksniais, sveikos gyvensenos principais, išmokyti keisti gyvenimą, valdyti stresą, pasirinkti sveikatai palankią mitybą bei tinkamą fizinį krūvį ir tuo gerinti gyventojų sveikatą. Negalutiniais duomenimis, vien per pirmuosius 2015 m. 884 rizikos grupės asmenys mokėsi šioje sveikatos stiprinimo programoje.</p> <p>Siekiant tobulinti savivaldybių vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimą savivaldybėse, gerinti jų kokybę, prieinamumą ir atitiktį visuomenės poreikiams, sveikatos apsaugos ministro 2015 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1311 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos</p>
--	--	--	--	---

					apsaugos ministro 2015 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. V-292 „Dėl Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos formos patvirtinimo“ pakeitimo“ nauja redakcija patvirtinta Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos forma bei rekomenduota Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitą tvirtinti kartu su Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita.
	1.3.2	Vykdyti įgyvendinamų vaiko teisių apsaugos priemonių stebėseną	–	Tarpžinybinė vaiko gerovės taryba	Vykdydama vaiko teisių apsaugos ir vaiko gerovės srities stebėseną valstybėje, 2015 metais Tarpžinybinė vaiko gerovės taryba analizavimo esamą vaiko teisių apsaugos padėtį ir pagal kompetenciją nagrinėjo Taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemos koncepcijos projekto nuostatas, vaikų socialinės globos įstaigų veiklą, išnagrinėjo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie SADM veiklos ataskaitą už 2014 m. ir 2015 metų tris ketvirčius, vaikų gydymo, kai tėvai tam priešinasi, užtikrinimo aktualijas ir tėvų pastangas gydyti vaikus nuo nesančių ligų ypatumus, ypatingus atvejus dėl vaikų ir nepilnamečių savijudybių, tėvų smurto prieš savo vaikus atvejus.
	1.4	Plėtoti socialines, sveikatos ir kitų sričių priemones, mažinančias Lietuvos gyventojų socialinę atskirtį, sveikatos netolygumus ir skurdą		-	
Visos tikslinės grupės	1.4.1	Nustatyti nuo 2014 metų socialinės pašalpos teikimo perdavimą savivaldybių savarankiškajai funkcijai, didinti pinigines socialinės paramos tikslumą ir veiksmingumą ir tobulinti pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams sistemos teisinį reguliavimą	–	SADM	Priemonė įgyvendinta. 2013 m. lapkričio 26 d. priimtas Lietuvos Respublikos pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. XII-621, kuriuo nuo 2014 m. sausio 1 d. socialinės pašalpos teikimas perduotas savivaldybių savarankiškajai funkcijai. Įstatymo pakeitimai sudarė palankesnes sąlygas efektyviau ir socialiai teisingiau teikti šią paramą bei mažinti piktnaudžiavimo pinigine socialine parama galimybes.
	1.4.2	Plėtoti visuomenės informavimą, švietimą ir mokymą sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos temomis, gerinti bendrą	–	SAM	Siekdamas propaguoti sveiką gyvenseną, psichikos sveikatos ligų bei priklausomybių prevencijos žinias Valstybinis psichikos sveikatos centras (toliau – VPSC) organizavo 5 renginius, parengtas informacinis pranešimas tema „Stabdykime neteisėtą prekybą tabako gaminiais“ ir Pasaulio dienai be tabako paminėti skirtas plakatas patalpinti VPSC

		Lietuvos gyventojų sveikatos raštingumą		<p>interneto svetainėje. Dalyvauta Lietuvoje įgyvendinant Europos kampaniją nukreiptą prieš tabako vartojimą „Eks rūkaliai nenugalimi“, kurios metu rūkantieji specialios programėlės pagalba gali įsivertinti savo rūkymo įprotį. Inicijuota Pasaulio dienai be tabako skirta akcija – konkursas „Pagauk nerūkymo drugelį“. Sukurtas lipdukas „Pats renkiesi automobiliu ar „ratais“ važiuoti, išdalintas vairavimo teises gavusiems asmenims, visuomenės sveikatos biurų specialistams. Suorganizuotos akcijos, kampanijos ir renginiai pažymint Tarptautinę kovos su narkomanija ir kontrabanda dieną, Pasaulinę savižudybių prevencijos dieną, Pasaulinę psichikos sveikatos dieną, Tarptautinę nerūkymo dieną, vykdyta tęstinė (10-oji) bendrumo akcija „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“, akcija „Gyvybės medis“. Vykdyta iniciatyva „Atviros psichiatrijos mėnuo“, kurios metu mėnesį visoje Lietuvoje vyko renginiai, atvirų durų dienos, veikė neįgaliųjų parodos, specialistai skaitė paskaitas, buvo pristatomi naujausi gydymo metodai. VPSC interneto svetainėje teikiama informacija visuomenei apie rūkymo bei alkoholio vartojimo žalą, priklausomybes nuo kompiuterio ir nuo azartinių lošimų. VPSC interneto svetainėje patalpinta nuoroda, skirta konsultacijai asmenų, kurie nori mesti rūkyti, nuolatinėje rubrikoje „Nerūkyti niekada nevėlu“. Parengta ir patalpinta SMLPC interneto svetainėje atmintinė tėvams „Kai kompiuteris tampa geriausiu draugu“.</p> <p>SMLPC konsultuoti fiziniai ir juridiniai asmenys sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo metodų taikymo ir veiklos organizavimo, sveikos gyvensenos skatinimo temomis, suteiktos 235 konsultacijos. Parengtos 5 naujos paskaitos (pranešimai) aktualiomis sveikatos stiprinimo (sveikatos vertinimo kiekybinių ir kokybinių tyrimų panaudojimo, sveikos gyvensenos skatinimo, pirmosios pagalbos suteikimo) temomis.</p> <p>Organizuotas sveikatos žinių vertinimo konkursas „Reikia išmokti sveikam išlikti“. Teikiant neformaliojo švietimo, sveikatos stiprinimo ir mokymo paslaugas, įvykdyta 12 paslaugų užsakymų – dalyvavo 808 klausytojai.</p> <p>Informuojant visuomenę apie užkrečiamąsias ligas Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (toliau – ULAC) 2015 m. parengė ir išplatino 292 pranešimus spaudai. Organizuojant visuomenės tikslinių grupių švietimą apie užkrečiamąsias ligas parengta dalomoji medžiaga/leidiniai (14 plakatų); atnaujinta informacinė medžiaga apie aktualiausias užkrečiamas ligas ULAC interneto svetainėje; atnaujintas „youtube“ ULAC vaizdo kanalas, įkelti 146 vaizdo pranešimai (peržiūrėti 2425 kartus); bendradarbiaujant su</p>
--	--	---	--	--

				<p>radijo stočių „Pūkas“ ir „Pūkas2“ laida „Mokslo laimėjimams – atverkime duris“ parengtos ir transliuotos 6 švietėjiškos laidos; parengtas ir išplatintas transliavimui drauge su Vilniaus visuomenės sveikatos biuru socialinis vaizdo siužetas „ŽIV teigiamas“; TV laidoje „Sveikatos kodas“ parengtos ir transliuotos 4 laidos vakcinacijos tema.</p> <p>Organizuojant švietimą apie užkrečiamąsias ligas, lytiškai plintančias infekcijas ir ŽIV, hepatitą, žarnyno infekcijas, erkių ar naminių gyvūnų platinamas ligas organizuotos 4 švietėjiškos akcijos: Gimdos kaklelio vėžio prevencijos savaitei „Sveika, Tu man brangi“; Šv. Valentino diena „Paskutinės minutės pasiūlymas – elgtis kitaip“; akcija visuomenei skirta tarptautinei mirusiųjų nuo AIDS atminimo dienai „Nemokami apkabinimai ŽIV teigiamas“ ir kt. Surengtos švietėjiškos kampanijos/organizuoti 2 konkursai: rugsėjo pirmąją startavo ikimokyklinių įstaigų ir pradinių klasių ugdytiniais bei šeimoms skirta iniciatyva „Švirių rankų šokis 15“, kurios pagrindinis tikslas – lavinti vaikų higienos įgūdžius. Konkurse dalyvavo 187 ugdymo įstaigos (apie 7000 dalyvių), organizuotas Pasaulinės AIDS dienos minėjimas konkursas AIDS protų kovos „AIDS geriau žinoti“, iniciatyvoje dalyvavo 608 bendruomenės (apie 40000 dalyvių).</p> <p>Siekdami informuoti visuomenę apie užkrečiamąsias ligas visuomenės sveikatos centrai apskrityse (toliau – VSC) 2015 m. parengė ir visuomenės informavimo priemonėse platino informacinę medžiagą (272 straipsniai, 626 trumpus pranešimai), organizavo 42 seminarus ir kt.</p> <p>2015 m. VSC ūkio subjektams organizuotuose seminaruose dalyvavo 3064 asmenys. Ūkio subjektams suteiktos 2652 konsultacijos.</p> <p>Informuodami visuomenę apie aplinkos veiksnius, galinčius turėti neigiamos įtakos visuomenės sveikatai VSC 2015 m. parengė ir visuomenės informavimo priemonėse išplatino 114 straipsnių, 215 trumpų pranešimų, davė 124 interviu, suorganizavo 9 seminarus, perskaitė 168 paskaitas / pranešimus, išleido 17 vnt. informacinės medžiagos, paruošė ir eksponavo 76 standus.</p> <p>Teikiant metodinę pagalbą savivaldybėms, siekiant didinti bendruomenės narių ir jiems atstovaujančiųjų supratimą apie sveikatos svarbą ir ligų priežastis, parengtos Visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo gairės (metodiniai nurodymai savivaldybėms). Teikta metodinė pagalba ir bendruomenių sveikatos</p>
--	--	--	--	--

				taryboms, savivaldybių visuomenės sveikatos biurams ir kt. savivaldybių institucijoms.
1.4.3	Plėtoti ligų prevenciją, gerinti profilaktikos ir sveikatinimo paslaugų prieinamumą, skatinti sveiką senėjimą	–	SAM	<p>Siekiant skatinti sveikatinimo veiklą, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 papildymo 381 straipsniu įstatymu nuo 2016 m. sausio 1 d. įsteigtas Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas (toliau – Fondas), kurį administruoja SAM. Šio fondo paskirtis – remti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklą, prevencinius projektus, socialinę reklamą ir reikalingus mokslinius tyrimus. Fondui sudaryti LRV skiria nustatytą procentą faktinių įplaukų iš akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus. LRV 2015 m. rugsėjo 20 d. nutarimu 2016 m. Valstybinio sveikatos stiprinimo fondo veiklai 2016 m. skirta 0,5 proc. įplaukų iš alkoholio akcizo (1,285 mln. Eurų). LRV 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr.1197 patvirtino Valstybinio sveikatos stiprinimo fondo nuostatus ir fondo tarybos sudėtį.</p> <p>Siekiant gerinti gyventojų psichikos sveikatą ir gerovę, parengta informacinė medžiaga pirminės sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, policijos pareigūnams, ugniagesiams ir kitiems specialistams apie aktualijas psichikos sveikatos srityje ir savižudybių prevenciją (apie 7300 vnt.). Suorganizuoti 7 renginiai specialistams psichikos sveikatos ir savižudybių prevencijos, priklausomybės ligų prevencijos, sveiko senėjimo klausimais.</p> <p>Plėtojant sveikos mitybos principus, vykdyta mitybos įpročių ir su maistu susijusio sergamumo stebėseną, metodiškai vadovauta maisto saugos ir mitybos klausimais. Vykdytos Žindymo skatinimo komiteto funkcijos ir dalyvauta naujagimiams palankių ligoninių tinklo plėtimo ir kūdikių žindymo skatinimo priemonėse. Atlikta suaugusių Lietuvos gyventojų mitybos ir fizinio aktyvumo 2014 m. tyrimo galutinė duomenų analizė ir tyrimo duomenys pristatyti konferencijoje ir kt. renginiuose. Atlikta ikimokyklinio amžiaus vaikų, nelankančių organizuotų kolektyvų, mitybos įpročių tyrimo duomenų analizė. Peržiūrėta ir atnaujinta bei patalpinta SMLPC interneto svetainėje metodinių rekomendacijų mokytojams „Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas mokykloje“ dalis apie mitybą. Parengta ir patalpinta SMLPC interneto svetainėje informacinė medžiaga visuomenei apie maisto produktų ženklumą ir teiginius apie maistingumą ir sveikumą. Atlikta geriamojo vandens laboratorinių tyrimų, atliktų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyboje, duomenų analizė ir parengta ataskaita patalpinta SMLPC interneto svetainėje. Vykdytos</p>

				<p>Maisto kodekso (Codex Alimentarius) įgalioto kontaktinio taško funkcijos. Skaitytos paskaitos ir pranešimai sveikos mitybos, nutukimo prevencijos, maisto produktų pasirinkimo temomis seminaruose, konferencijose, kvalifikacijos kėlimo kursuose visuomenės sveikatos specialistams ir visuomenei.</p> <p>Plėtojant ir įgyvendinant gyventojų fizinį aktyvumą skatinančias ir nutukimo prevencijos priemones, peržiūrėtos metodinės rekomendacijos mokytojams „Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas mokykloje“ ir pateikti papildymai fizinio aktyvumo dalyje. Koordinuota visuomenės sveikatos biurų veikla organizuojant dalyvavimą Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV (su partneriais) 2015 m. lapkričio – gruodžio mėn. vykdytame projekte „Judėjimas – sveikatos šaltinis“, kurio metu 44 savivaldybių gyventojai buvo kviečiami dalyvauti įvairiose nemokamose mankštose, atliekami fizinio pajėgumo testai ir kt. Parengta medžiaga Savivaldybių sveikatos tarybų veiklos rekomendacijoms apie fizinio aktyvumo skatinimo galimybes Lietuvos bendruomenėse.</p> <p>Skatinant sveiką senėjimą atlikta senyvo amžiaus pacientų apklausa apie jiems teikiamas profilaktines sveikatos priežiūros paslaugas ir parengta apklausos rezultatų apžvalga, kuri patalpinta SMLPC interneto svetainėje. Taip pat parengtos: "Sveikatos mokymo senyvo amžiaus pacientams, patyrusiems sužalojimus, programa", informacinis leidinys apie senyvo amžiaus žmonėms palankių (sveikatos požiūriu) bendruomenių kūrimą ir informacinis leidinys (atmintinė) „Senyvo amžiaus žmonių traumos patalpose“, visos publikuojamos SMLPC interneto svetainėje. Parengtas pagyvenusių žmonių sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos metodinės medžiagos (vadovo) turinio aprašo projektas.</p>
1.4.4	Rengti šviečiamąsias akcijas, skatinti taikyti geriausių (Lietuvos ir ES šalių) patirtį teikiant paramą labiausiai skurstantiems asmenims, atlikti jos analizę ir vykdyti socialinės reklamos kampaniją	–	NVO	<p>Lietuvos Caritas 2015 m. rengė ciklą renginių, diskusijų, reportažų televizijoje, spaudoje pristatydamas atliktą Sisteminių skurdo problemos tyrimą Lietuvoje.</p> <p>2014m. gegužės-gruodžio mėn. Nevyriausybinės organizacijos Lietuvos Caritas užsakymu Lietuvos Socialinių tyrimų centro Darbo rinkos tyrimų instituto mokslininkai atliko „Sisteminių skurdo problemos tyrimą Lietuvoje“, kuriuo siekta įvertinti skurdo paplitimą Lietuvoje ir numatyti jo mažinimo galimybes (priemones). Tyrimo tikslo buvo siekiama projekto veiklas organizuojant trimis pagrindinėmis kryptimis: per skurdo ir socialinės atskirties rodiklių Lietuvoje analizę, kiekybinį ir kokybinį skurdo tyrimą.</p>

				2015 metais tyrimo rezultatai buvo pristatyti 15-oje Lietuvos miestų savivaldybių, kuriose susitikimų metu vyko apskritojo stalo diskusijos. Renginių ciklą baigė konferencija LR Seime.
1.4.5	Mažinti materialinį nepriteklių patiriančių asmenų skaičių	8 200000 (ES)	SADM, VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra, NVO, savivaldybės	<p>2015 m. sausio 31 d. baigtas įgyvendinti antrasis „Pagalba maisto produktais II“ projektas, finansuotas Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau – Fondas) lėšomis. Projektą įgyvendino Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra (toliau – Agentūra) kartu su partneriais – 60 savivaldybių, labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“ (13 savivaldybių) ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugija (10 savivaldybių). Maisto produktų pagal antrąjį projektą įsigyta už 7,7 mln. eurų (bendra projekto vertė 8,2 mln. eurų). UAB „Sanitex“ kartu su partneriais užtikrino 13 produktų tiekimą: miltai, cukrus, aliejus, ryžiai, trijų grūdų kruopos, grikiiai, makaronai, mėsos konservai su daržovėmis, sausi pusryčiai, saldintas sutirštintas pienas, greito paruošimo avižų ir kviečių košės, greitos paruošimo makaronai. 2015 metais iš antrojo projekto lėšų įvyko 5 maisto produktų dalijimai: sausio, kovo, gegužės, liepos ir rugsėjo mėn. Produktus gavo 279.410 individualių asmenų.</p> <p>„Parama maisto produktais III“. Trišalė projekto sutartis tarp ministerijos, Europos socialinio fondo agentūros ir valstybės įmonės Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros pasirašyta 2015 m. lapkričio 24 d. Projekto veiklos bus baigtos įgyvendinti 2016 m. gruodžio mėn. Projektui skirtas finansavimas – 16,417 mln. eurų (produktų bus įsigyta už 15,5 mln. eurų). 2015 m. gruodžio mėn. vyko pirmasis dalijimas. Tolesni dalijimai vyks 2016 m. vasario, balandžio, birželio, rugpjūčio, spalio, gruodžio mėn. Prieš organizuojant trečiąjį pirkimą, ministerija, siekdama užtikrinti, kad įsigyjamų maisto produktų sąrašas yra tinkamas, kad maisto produktai pagal savo kokybines vertes prisideda prie subalansuotai mitybai keliamų reikalavimų, organizavo aptarimą su kompetentingomis institucijomis, t. y. Lietuvos dietologų draugijos, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos specialistais. Trečiuoju pirkimu buvo nuspręsta pirkti 16 maisto produktų grupių. 2015 m. spalio – lapkričio mėn. RRA pasirašė sutartis su konkursą laimėjusiais produktų tiekėjais dėl 15 produktų (makaronų, žirnių,</p>

					<p>konservuotų pupelių, konservuotos mėsos, cukraus, aliejaus, sausainių, greito paruošimo avižų ir greito paruošimo kviečių koši, grikių, ryžių, sausų pusryčių, saldino sutirštinto pieno).</p> <p>Iš viso per ataskaitinį laikotarpį vargingai gyvenantiems Lietuvos žmonėms buvo nupirkta ir išdalinta daugiau nei 9 tonos įvairių rūšių maisto produktų. Paramą maisto produktais gavo apie 10 proc. šalies gyventojų.</p>
2 tikslas. Didinti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų paskatas ir galimybes dalyvauti įgyvendinant aktyvios įtraukties priemones					
	2.1	Plėtoti nuo darbo rinkos nutolusių asmenų informavimo ir konsultavimo paslaugų sistemą		-	
Jaunimas	2.1.1	Sukurti informacinę ir stebėsenos sistemą, kurią naudojant būtų galima nustatyti 14–29 m. jaunos asmenis, kurie nesimoko, nedirba ir nėra registruoti Lietuvos darbo biržoje numatant sąsajas tarp egzistuojančių registrų / informacinių ir stebėsenos sistemų	Lėšų nebuvo panaudota	SADM Lietuvos darbo birža prie SADM (toliau – LDB), Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD)	<p>2015 m. I pusmetį buvo pradėtas rengti Niekur nedirbančių, nesimokančių ar mokymuose nedalyvaujančių jaunų žmonių (toliau – NEET), galinčių dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvoje, identifikavimo savivaldybėje tvarkos aprašas. Šio aprašo tikslas – padėti už informacijos apie neaktyvius jaunos žmones rinkimą ir pateikimą atsakingiems savivaldybės specialistams susikurti sistemą, pagal kurią nuolat kas ketvirtį būtų atnaujinami duomenys apie NEET konkrečioje savivaldybėje. Aprašas derinamas.</p> <p>2015 m. IV ketvirtį Švietimo ir mokslo ministerijai pateiktas siūlymas įtraukti „darbo biržoje neregistruotų nedirbančių ir nesimokančių 14–29 metų amžiaus asmenų pagal savivaldybes, amžių, lytį, išsilavinimą ir kvalifikaciją” rodiklį į rengiamą Valstybinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių sąrašą, siekiant rinkti administracinius nuasmenintus duomenis apie neaktyvius jaunos žmones.</p> <p>Duomenys apie NEET taip pat buvo renkami iš savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių. Remiantis šiais duomenimis 2015 m. sausio 1 d. šalyje identifiukuota 45 tūkst. NEET, iš jų 16,6 tūkst. – neaktyvūs jauni žmonės; 2015 m. balandžio 1 d. šalyje identifiukuota 49,3 tūkst. NEET, iš jų 20,2 tūkst. – neaktyvūs jauni žmonės; 2015 m. liepos 1 d. šalyje identifiukuota 44,6 tūkst. NEET, iš jų 20,1 tūkst. – neaktyvūs jauni žmonės; 2015 m. spalio 1 d. šalyje identifiukuota 44,4 tūkst. NEET, iš jų 20,3 tūkst. – neaktyvūs jauni žmonės; 2016 m. sausio 1 d. šalyje identifiukuota 47,6 tūkst. NEET, iš jų 19,8 tūkst. – neaktyvūs jauni žmonės.</p> <p>2016 m. bus tęsiami darbai, vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo 2015 m. gruodžio 9 d. protokolo Nr. 66 sprendimą „įvertinti teisinio reguliavimo tobulinimo tikslingumą ir, kuruojuant vaikų ir jaunimo</p>

				teisių apsaugos funkcijos atlikimą, papildyti Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą duomenimis apie nedirbančius, nesimokančius, mokymuose nedalyvaujančius jaunos žmones“.
2.1.2	Organizuoti verslumo skatinimo renginius ir taip ugdyti jaunimo ir kitų tikslinių grupių verslumą	271142,9 (ES SF 2007 – 2013 m.)	ŪM	<p>2015 m. viešoji įstaiga „Versli Lietuva“ ir Ūkio ministerija organizavo renginių ciklą jaunimui „Verslas veža“. Suorganizuoti 9 renginiai, kurie vyko Šiauliuose (2 073 dalyviai), Anykščiuose (81 dalyvis), Kupiškėje (126 dalyviai), Jurbarko (127 dalyviai), Varėnoje (104 dalyviai), Jonavoje (114 dalyvių), Kelmėje (181 dalyvis), Molėtuose (104 dalyviai) ir Klaipėdoje (2 653 dalyviai).</p> <p>Įvyko 11 ciklo „Verslo dirbtuvės“ renginių Ignalinoje šiomis temomis: psichologinis pasiruošimas verslui, idėjų generavimas, minimalus veikiančio produkto, efektyvus produkto pristatymas, sėkminga pardavimų psichologija, pokalbių su klientais algoritmai, kontekstinė reklama (Adwords, Facebook), verslo automatizavimas, verslo plano rengimas, juridinės formos pasirinkimas ir mokesčių optimizavimas, išorinio finansavimo pritraukimas. Renginiuose dalyvavo 115 pradedančiųjų verslininkų, 7 asmenys pradėjo nuosavą verslą.</p> <p>Suorganizuoti 3 renginiai (106 dalyviai), skirti skatinti mentorystę, parodyti jos naudą ir galimybes. Renginių metu norintieji gauti mentoriaus pagalbą, galėjo po 5 min. pabendrauti su kiekvienu mentoriumi.</p> <p>Ūkio ministerijos ir viešosios įstaigos „Versli Lietuva“ iniciatyva 2015 m. įgyvendintas projektas „Išmani moteris“, kurio pagrindinis tikslas – padėti moterims plėtoti savo idėjas ir kurti verslus. Moterims padėjo patyrę mentorai, kurie gyvai ir nuotoliniu būdu konsultavo šiomis temomis: verslo idėjų generavimas, komandos formavimas, rinkodara/ marketingas, pardavimai, finansų valdymas, verslo teisė, procesų valdymas, strateginis verslo planavimas, rinka ir konkurencija, išorinio finansavimo pritraukimas, efektyvus produkto pristatymas, verslo plano rengimas. 2015 metais vyko 36 renginiai – po 12 Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose, juose dalyvavo daugiau kaip 2 000 moterų, o apie 5 000 stebėjo tiesiogines transliacijas internetu. Dar 60 dalyvių plėtojo savo verslo idėjas, rengė verslo planus, individualiai konsultavosi su mentorais. Projektas baigėsi birželio mėnesį finaliniu renginiu, kuriame 19 finalininkų pristatė savo verslo idėjas.</p> <p>2015 m. lapkričio 25 d. Ūkio ministerija kartu su Verslo moterų tinklu prie Lietuvos pramonės, prekybos ir amatų rūmų asociacijos suorganizavo verslių moterų konferenciją „Sėkmės formulė“. Renginyje dalyvavo 150</p>

					verslininkų, pranešimus skaitė viešnia iš Lenkijos bei kiti Lietuvoje gerai žinomi pranešėjai.
	2.1.3	Didinti viešųjų verslo paslaugų prieinamumą jaunimui ir kitoms tikslinėms grupėms	222929,2 (ES SF 2007 – 2013 m.)	ŪM	2015 m. viešoji įstaiga „Versli Lietuva“ vykdė Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamą projektą „Pirmųjų verslo metų paslaugų krepšeliai jaunimui iki 29 m.“. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu suteikta 8 220 val. konsultacijų norintiems pradėti ir vykdančioms verslą, suorganizuoti 34 verslumo skatinimo renginiai (687 dalyviai) bei 8 mokymai marketingo, finansų apskaitos, sutarčių sudarymo, strateginio valdymo, derybų, verslo procesų valdymo temomis (146 dalyviai). 2015 m. jaunimas įsteigė 177 įmones.
	2.1.4	Sukurti Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo stebėsenos sistemą	–	SADM, LDB, JRD	Vadovaujantis 2014 m. kovo 4 d. Lietuvos darbo biržos direktoriaus įsakymu Nr. V-155 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo stebėsenos sistemos patvirtinimo“ ir 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl teritorinių darbo biržų vykdomos jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo bei sąveikos su darbdaviais vystymo stebėsenos formų“ vykdoma Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo savaitinė, mėnesinė, pusmetinė stebėsenos, jos rezultatai reguliariai pristatomi Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo komitetų ir komisijų posėdžiuose, darbo biržos darbo pasitarimuose, vykdomas jų viešinimas. Ataskaitiniu laikotarpiu atliktos Europos socialinio fondo (ESF) finansuojamo projekto „Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo stebėsenos modulio sukūrimas“ Programinės įrangos sukūrimo paslaugų pirkimo procedūros, pradėti analizės ir programavimo darbai, diskų saugyklos pirkimo procedūros.
Vyresnio amžiaus asmenys	2.1.5	Organizuoti ieškančių darbo asmenų, įskaitant ir vyresnio amžiaus asmenis, profesinį konsultavimą ir motyvavimą	–	SADM	Teritorinių darbo biržų specialistai, pritaikydami konsultavimo paslaugų kokybei gerinti sukurtas naujas metodikas ir priemones, teikė individualias paslaugas klientams, didino paslaugų prieinamumą bei kokybę, plėtojo karjeros valdymo kompetencijas, motyvavo ir aktyvino bedarbius, atsižvelgdami į jų konkrečią situaciją, darbinę patirtį ir amžiaus grupes, padėjo keisti bedarbių asmenines nuostatas ir jų elgseną darbo paieškos procese, tikėdamiesi spartesnio jų sugrįžimo į aktyvią veiklą. Per 2015 metus tokiuose užsiėmimuose dalyvavo 33,5 tūkst. bedarbių. Siekdami motyvuoti suaugusius asmenis ir vyresnio amžiaus žmones, specialistai analizavo kiekvieno dalyvio mokymosi bei darbo patirtį, išsiaiškino, kokių žinių ir gebėjimų jam reikia ar trūksta norint rasti

					pageidaujama darbą, pasirinkti mokymosi/ tobulinimosi sritį. Per 2015 metus šiuose užsiėmimuose dalyvavo 11,8 tūkst. bedarbių.
	2.2	Ugdyti motyvaciją dalyvauti darbo rinkoje ir gebėjimus prisitaikyti prie visuomenės iššūkių		-	
Jaunimas	2.2.1	Plėtoti esamus ir kurti naujus atvirosius jaunimo centrus ir erdves		JRD, SADM, ŠMM, savivaldybės	<p>Jauni žmonės lankydami Atvirosiuose jaunimo centruose (toliau – AJC) ir Atvirosiuose jaunimo erdvėse (toliau – AJE) turi galimybę susitikti su bendraamžiais, pasikalbėti apie kylančias problemas su kompetentingais ir patyrusiais jaunimo darbuotojais ar kitais specialistais, prasmingai ir saugiai leisti laisvalaikį, išmokyti prisiimti atsakomybę, savanoriauti, planuoti savo laiką, išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę, sužinoti apie jaunimo galimybes tiek savo krašte, Lietuvoje, tiek užsienyje. Pastebimas didelis savivaldybių noras steigti naujus AJC bei AJE arba plėstis: iniciatyvos perimant gerą patirtį, jaunimo darbuotojų etatų steigimas, paslaugų spektro plėtra.</p> <p>Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-28 „Dėl atvirųjų jaunimo centrų veiklos programų finansavimo 2015 metais konkurso nuostatų patvirtinimo“ ir 2015 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. Nr. A1-29 „Dėl atvirųjų jaunimo erdvių veiklos programų finansavimo 2015 metais konkurso nuostatų patvirtinimo“ buvo patvirtinti atvirųjų jaunimo centrų ir erdvių programų finansavimo 2015 metais konkurso nuostatai.</p> <p>2015 m. buvo finansuota 15 atvirųjų jaunimo centrų ir 23 atvirųjų jaunimo erdvių programos.</p> <p>Kasmet auga pateiktų paraiškų AJC ir AJE programų finansavimo konkursams skaičius. 2015 m. pateiktos 24 AJC ir 57 AJE paraiškos. Matome padidėjusį NEET išitraukimą į AJC bei AJE organizuojamas veiklas bei gerėjančius grįžimo į švietimo sistemą, darbo rinką rezultatus: 2014 m. veiklose dalyvavo 15594 (iš jų 818 NEET), 62 NEET (7,28 proc.) sugrįžo į švietimo sistemą, 127 NEET (15,53 proc.) užsiregistravo TDB, 143 NEET (17,48 proc.) pradėjo dirbti, o 2015 m. per penkis veiklos mėnesius veiklose dalyvavo 9882 (iš jų 514 NEET), 33 NEET (6,42 proc.) sugrįžo į švietimo sistemą, 94 NEET (18,29 proc.), užsiregistravo TDB, 97 NEET (18,87 proc.) pradėjo dirbti. JRD per 2015 m. organizavo ne tik nuolatinį metodinį palaikymą, bet ir išvykas į savivaldybes, norinčias kurti</p>

				<p>ar plėtoti AJC bei AJE tinklą ir gerinti darbą su NEET. Birželio mėn. pradėti organizuoti mokomieji vizitai savivaldybių atstovams, norintiems steigti AJC ar plėsti AJC / AJE veiklas, po Lietuvoje veikiančius AJC bei AJE.</p> <p>2015 m. surengti mokymai veikiantiems, JRD nefinansuotiems ir finansuotiems AJC ir AJE darbuotojams, kuriuose dalyvavo 111 dalyvis.</p> <p>2015 m. spalio 1-2 d. surengti mokymai kultūros centrų darbuotojams ir vietos veiklos grupių atstovams „Kaip mano įstaigoje įsteigti atvirąjį jaunimo centrą ar erdvę?“, dalyvavo 13 asmenų. Per 2015 m. suteikta 10 grupinių ir individualių konsultacijų atvirųjų jaunimo centrų ir erdvių darbuotojams.</p>
2.2.2	Konkurso būdu remti atvirųjų jaunimo centrų ir erdvių veiklos projektus, kurie skatintų jaunas žmones tobulėti socialinėje, edukacinėje ir asmeninėje srityse	70156	SADM, JRD	<p>2014 m. parengti atvirųjų jaunimo centrų (AJC) ir atvirųjų jaunimo erdvių (AJE) veiklos programų 2015 m. finansavimo konkursų nuostatų projektai. Sausio 20 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-28 buvo patvirtinti AJC konkurso nuostatai ir sausio 20 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-29 buvo patvirtinti AJE konkurso nuostatai bei paskelbti konkursai. AJC konkursui pateiktos 24 paraiškos, AJE konkursui – 57. Vyko paraiškų formaliųjų kriterijų vertinimas. AJC konkursui pateiktos 24 paraiškos atitiko formaliuosius kriterijus, o AJE konkursui pateiktos 53 paraiškos atitiko, o 4 neatitiko formaliųjų kriterijų. Sudaryta ir patvirtinta AJC ir AJE konkursų paraiškų vertinimo komisijos. Atlikti AJC ir AJE konkursui pateiktų paraiškų turinio vertinimai. Įvyko 2 AJC vertinimo komisijos posėdžiai ir 2 AJE vertinimo komisijos posėdžiai. AJC paskirstyta 32.862,00 eurais, AJE – 37.294,00 eurais.</p> <p>Daugiau žr. į 2.2.1 priemonę</p>
2.2.3	Įgyvendinti Nacionalinę jaunimo savanoriškos veiklos programą	–	JRD	<p>Per ataskaitinį laikotarpį JRD įgyvendino projektą „Jaunimo savanoriška tarnyba“, kurio tikslinė grupė – nedirbantys jauni žmonės nuo 16 metų iki 29 metų. Projekte dalyvaujantys savanoriai veiklą vykdė ne mažiau kaip 20 val. per savaitę. 2015 m. projekte 3 arba 6 mėnesius savanoriavo 332 projekto dalyviai. Nuo 2014 m. vasario 7 d. iš viso projekte savanorišką veiklą vykdė 579 asmenys. Sėkmingai savanorišką veiklą baigė 412 jaunų asmenų. Iš 478 jaunų asmenų dalyvavusių projekte, 139 (29 proc.) įsidarbino, 42 grįžo į švietimo sistemą (iš jų 17 planuoja), 19 emigravo. Siekiant užtikrinti Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programos tęstinumą, Jaunimo garantijų iniciatyvos rėmuose, iki 2015 m. lapkričio 30 d. buvo pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su 7 projekto „Atrask save“</p>

					partnerėmis, atsakingomis už savanorystės veiklos koordinavimą. Bendrauta su 323 akredituotomis savanorių priimančiomis organizacijomis.
Neįgalieji	2.2.4	Teikti finansinės pagalbos priemones neįgaliesiems, besimokantiems aukštosiose mokyklose	507846	SADM, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM (toliau – NRD)	Pagal Finansinės pagalbos priemonių teikimo neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, tvarką remti 1006 neįgalūs studentai, besimokantys 37 aukštosiose mokyklose, iš jų 911 (91 proc.) neįgaliųjų, studijuojančių 27 valstybinėse aukštosiose mokyklose, ir 95 neįgalieji (9 proc.), studijuojantys 10 nevalstybinių aukštųjų mokyklų. 1006 neįgaliesiems mokėtos išmokos specialiesiems poreikiams tenkinti, 466 neįgaliesiems mokėtos tikslinės išmokos studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti.
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	2.2.5	Siekiant, kad aktyvios darbo rinkos politikos (toliau – ADRP) priemonės atitiktų šiuolaikinius darbo rinkos iššūkius, parengti / atnaujinti įstatymo projektą, numatant naujus ADRP elementus	–	SADM, LDB	2015 m. birželio mėn. LR Seime registruotas svarstymui Užimtumo įstatymo projektas, kurio tikslas – pateikti esamų užimtumo formų klasifikaciją, sukurti efektyvesnę aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo modelį, praplėsti bedarbių mokymosi ir praktikos darbo vietoje galimybes, mažinti nelegalaus darbo riziką. Užimtumo įstatymo projekte numatomos naujos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės; parama mokymuisi (kurią sudaro profesinis mokymas, įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį ir stažuotė), įdarbinimas pagal išankstinio apmokėjimo paslaugų kvitus ir parama judumui.
	2.2.6	Parengti Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo projektą ir įgyvendinti jį, siekiant skatinti formalų užimtumą, mažinti nelegalaus darbo paskatas ir užtikrinti didesnę pajamų lygybę per dalyvavimą užimtume	–	SADM	2015 m. birželio mėn. LR Seime registruotas svarstymui Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektas, kurio tikslas didinti apdraustųjų, turinčių teisę gauti nedarbo socialinio draudimo išmokas (NSDI), skaičių ir patikslinti nedarbo socialinio draudimo sustabdymo ir nutraukimo pagrindų teisinį reglamentavimą. Siekiant išplėsti teisę į NSDI, Įstatymo projekte numatoma nebe 18 mėnesių per paskutinius 36 mėnesius, bet tik 12 mėnesių nedarbo socialinio draudimo stažo per paskutinius 24 mėnesius iki įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje. NSDI laikotarpis nebesiejamas su nedarbo socialinio draudimo stažu ir iš esmės prailginamas iki 9 mėnesių. Koreguojama NSDI dydžio apskaičiavimo formulė, NSDI iš dalies susiejamas su minimaliąja mėnesine alga. Įstatymo projekte nustatoma

					dalinio darbo išmoka, kada esant LR Darbo kodekso projekte nustatytoms aplinkybėms darbdavys savo sprendimu gali nustatyti dalinį darbą. Dalinis darbas gali būti nustatomas, kai dėl svarbių ekonominių priežasčių darbdavys negali suteikti darbuotojams darbo ir yra grupės darbuotojų atleidimo iš darbo prielaidos. 2015 m. spalio mėn. LR Seime pritarta pateiktam projektui, paskirti komitetai tolimesniems svarstymams.
	2.2.7	Didžiausio nedarbo teritorijose įgyvendinti vietinių užimtumo iniciatyvų projektus, steigti naujas darbo vietas	3 751423,6 (Užimtumo fondas)	SADM	Įgyvendinant vietinių užimtumo iniciatyvų projektus (toliau - VUI projektai) steigiamos darbo vietos, kurios atitinka vietos darbo rinkos poreikius ir padeda spręsti tikslinių teritorijų nedarbo problemas, įdarbinant teritorinėse darbo biržose registruotus bedarbius. 2015 metais įgyvendinti 96 VUI projektai, iš jų 11 – tautinių mažumų regionuose (Vilniaus r. - 5, Visagino m. - 3, Šalčininkų r. -2, Švenčionių r. -1), 57 – kaimo teritorijose, 64 - teritorijose, kuriose registruotas nedarbas buvo 1,3 karto didesnis nei vidutiniškai šalyje. Pagal 2015 metams patvirtintas tikslines teritorijas VUI projektai įgyvendinti 29 šalies savivaldybėse, taip pat 7 savivaldybių 11 seniūnijų teritorijose. Šiose tikslinėse teritorijose įsteigta 390 naujų darbo vietų. Didžiausi VUI projektai (įsteigiant 10 ir daugiau naujų darbo vietų) įgyvendinti Alytaus m., Rokiškio r. ir Šalčininkų r. savivaldybėse – Rokiškio r. – UAB „Steka“ (12 naujų darbo vietų), Alytaus m. UAB „Geba“ (10 naujų darbo vietų), Šalčininkų r. – UAB „Vakarų ūkas“ – (10 naujų darbo vietų), dar 31 įgyvendintame VUI projekte įsteigta po 5 – 9 naujas darbo vietas. VUI projektų įgyvendinimui 2015 m. panaudota 3,7 mln. Eur.
vyresnio amžiaus asmenys	2.2.8	Ugdyti vyresnio amžiaus asmenų kompetencijas ir suteikti kvalifikaciją, siekiant įtraukti juos į darbo rinką ir (arba) joje išlaikyti		SADM	2015 m. spalio 20 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-597 „Dėl Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų planas.
	2.3	Teikti socialinės, profesinės reabilitacijos ir kitas įtraukties veiklų paslaugas		-	
Neįgalieji	2.3.1	Sudaryti sąlygas didesniam neįgaliųjų skaičiui gauti profesinės reabilitacijos paslaugas	2162800 (iš jų 742 100 – ESF)	SADM, LDB, NRD	2015 m. į profesinės reabilitacijos programą nusiųsta 523 asmenys, programą baigė 342 asmenys, įsidarbinimo per 6 mėnesius arba pradėjo individualią veiklą 157 asmenys.

Romai	2.3.2	Teikti romams sociokultūrinės ir integracijos į darbo rinką paslaugas – siekti, kad mažinant socialinę atskirtį jie įsiliėtų į aktyvų Lietuvos visuomenės gyvenimą		SADM, NVO	Parengtas, suderintas ir 2015 m. rugsėjo 8 d. socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-511 patvirtintas 2014–2020 m. veiksmų programos priemonės „Romų socialinė integracija“ įgyvendinimo planas. Parengti ir ES fondų investicijų veiksmų programos Stebėsenos komiteto patvirtinti projektų atrankos kriterijai. Parengtas, suderintas ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-812 patvirtintas priemonės „Romų socialinė integracija“ projektų finansavimo sąlygų aprašas. Nuo 2015 m. gruodžio pradžios būsimo projekto pareiškėjas, VšĮ „Romų visuomenės centras“ rengia projektinį pasiūlymą, vyksta konsultacijos ir diskusijos.
Visos tikslinės grupės	2.3.3	Teikti socialinės integracijos paslaugas pažeidžiamoms asmenų grupėms, siekiant paskatinti jų integraciją į darbo rinką		SADM, savivaldybės, NVO	– Priemonė įgyvendinama nuo 2016 m.
	2.4	Didinti nuo darbo rinkos nutolusių asmenų (ilgalaikių bedarbių, nesimokančio ir nedirbančio jaunimo, nepilnamečių asmenų ir kitų kategorijų asmenų) paskatas ir galimybes dirbti ir (ar) teikti paslaugas žemės ūkio ir miškininkystės srityse		-	
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	2.4.1	Tobulinti žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimą reglamentuojančius teisės aktus, aktyviai informuoti potencialius paslaugų teikėjus ir paslaugų gavėjus apie galimybes teikti (gauti) žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal paslaugų kvitus	–	SADM, ŠMM, ŽŪM, AM	ŽŪM, atsižvelgdama į gautus iš žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų gavėjų, jų interesams atstovaujančių asocijuotų struktūrų ir organizacijų pastabas ir siūlymus patikslinti ir papildyti Žemės ir miškininkystės paslaugų, teikimų pagal paslaugų kvitus, sąrašą, parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų, kurias paslaugų gavėjas turi teisę gauti, o paslaugų teikėjas turi teisę teikti pagal paslaugų kvitą, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą. Nutarimo projekte patikslintos kai kurios šiame sąrašo esančios žemės ūkio ir miškininkystės paslaugos ir papildomai įtrauktos naujos paslaugos, reikalingos paslaugų gavėjams ir jų teikėjams. Lietuvos Respublikos Vyriausybė minėtą projektą patvirtino 2015 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 542 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų, kurias

					<p>paslaugų gavėjas turi teisę gauti, o paslaugų teikėjas turi teisę teikti pagal paslaugų kvitą, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.</p> <p>ŽŪM tinklalapyje nuolatos atnaujinama informacija apie žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitų išsigijimą, pildymą, nurodyti telefonai, kuriais teikiamos konsultacijos ir kita svarbi informacija. Taip pat ŽŪM tinklalapyje paskelbti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo teisinio reguliavimo 2013 ir 2014 metais stebėsenos rezultatai.</p> <p>Parengtas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, kuriuo siūloma atsakyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo stebėsenos.</p>
3 tikslas. Užtikrinti gyventojų pajamų apsaugos sistemos finansinį stabilumą					
	3.1	Užtikrinti paramos šeimai sistemos funkcionavimą, sudarant palankesnes vaikų ugdymo ir priežiūros sąlygas		-	
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.1.1	Pateikti pasiūlymus dėl visų mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo mokyklose galimybių		SADM, ŠMM, savivaldybės	- Priemonė įgyvendinama nuo 2016 m.
	3.1.2	Atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, teikti pasiūlymus dėl išmokos vaikui mokėjimo tobulinimo	-	SADM	Siekiant įgyvendinti Vyriausybės programos 2012–2016 metų įgyvendinimo prioritetinę 89 priemonę „Atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, teikti pasiūlymus dėl išmokos vaikui mokėjimo tobulinimo“, parengtas Išmokų vaikams įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo numatyta pratęsti išmokos vaikui mokėjimą visiems vaikams iki 18 metų, paliekant pajamų vertinimą. Išmokos vaikui mokėjimo tobulinimo klausimas buvo svarstomas 2015 m. birželio 16 d. surengtame Ministro Pirmininko, finansų ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro pasitarime dėl socialinės apsaugos ir darbo ministrui pavestų valdymo sričių 2016 metų asignavimų ir rezultatų, kuriame nuspręsta siūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai išmokos vaikui mokėjimo tobulinimo klausimą spręsti svarstant kitas alternatyvas ir

					įvertinus valstybės biudžeto finansines galimybes. Todėl, nesant finansinių galimybių, minėtos priemonės vykdymas atidėtas iki 2016 m.
	3.2	Tobulinti minimalių pajamų užtikrinimo sistemą		-	
Visos tikslinės grupės	3.2.1	Atsižvelgiant į valstybės ekonominę ir finansinę būklę, pateikti pasiūlymus dėl bazinės socialinės išmokos ir valstybės remiamų pajamų dydžių	–	SADM	Įvykdyta. Įvertinus esamą ekonominę situaciją ir finansines valstybės galimybes bei atsižvelgiant į Lietuvos rengimąsi įvesti eurą, buvo teikti pasiūlymai dėl bazinės socialinės išmokos ir valstybės remiamų pajamų dydžių nustatymo eurais. Nuo 2015 m. sausio 1 d. bazinė socialinė išmoka (BSI) – 38 eurai ir valstybės remiamos pajamos (VRP) – 102 eurai, patvirtinti Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 923 „Dėl Valstybės remiamų pajamų dydžio patvirtinimo“ ir nutarimu Nr. 924 „Dėl bazinės socialinės išmokos dydžio patvirtinimo“.
	3.2.2	Padidinti minimaliąją mėnesinę algą (toliau – MMA), atsižvelgiant į ekonomikos augimą ir vidutinio atlyginimo augimą	–	LRV, Lietuvos Respublikos Trišalė taryba, SADM, FM	2015 m. minimalusis darbo užmokestis buvo didinamas du kartus. LRV 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 615 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“ nuo 2015 m. liepos 1 d. buvo nustatyta 325 eurų minimalioji mėnesinė alga (toliau – MMA) ir 1,97 euro minimalusis valandinis atlygis (toliau – MVA). Palyginti su galiojusiais 300 eurų MMA ir 1,82 euro MVA dydžiais, MMA ir MVA atitinkamai padidėjo 8,3 proc. ir 8,2 proc. 2015 m. gruodžio 2 d. priimtas LRV nutarimas Nr. 1240 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“, kuriuo nuo 2016 m. sausio 1 d. nustatyta 350 eurų MMA vietoj 325 eurų MMA (padidinta 7,7 proc.) ir 2,13 euro MVA (padidinta 8,3 proc.). Lietuvos Respublikos trišalė taryba (toliau – Trišalė taryba) šiems minimaliojo darbo užmokesčio didinimams bendru sutarimu pritarė 2015 m. balandžio 21 d. ir 2015 m. spalio 27d. posėdžiuose. Klausimas dėl tolimesnio minimaliojo darbo užmokesčio didinimo Trišalėje taryboje pradėtas svarstyti 2016 m. sausio 12 d.

	3.2.3	Nuo 2015 metų nustatyti vienodą pinigines socialines paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo modelį, siekiant užtikrinti vienodus standartus gauti pinigine socialine paramą (socialinę pašalpą ir kompensacijas) visoje šalyje ir išvengti savivaldybių pinigines socialines paramos teikimo regioninių skirtumų, kai esant tokioms pačioms aplinkybėms, pinigine socialine parama skirtingose savivaldybėse galėtų būti teikiama (neteikiama) skirtingomis sąlygomis	–	SADM	<p>Priemonė įvykdyta. Atsižvelgiant į 2012–2014 metais vykdyto bandomojo projekto gerąją praktiką ir rezultatus, 2014 m. gruodžio 2 d. priimtas Lietuvos Respublikos pinigines socialines paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4, 8, 10, 12, 17, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XII-1366, kuriuo nuo 2015 m. sausio 1 d. pinigine socialine paramą (socialinę pašalpą ir būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens kompensacijas) nepasiturintiems gyventojams savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, finansuojamą iš savivaldybių biudžetų lėšų.</p> <p>Įsigaliojus nurodytiems įstatymo pakeitimams, visos savivaldybės teikia pinigine socialine paramą nepasiturintiems gyventojams vienodomis sąlygomis, t. y. nustatyti vienodi standartai gauti pinigine socialine paramą tiems asmenims, kuriems jos labiausiai reikia. Diskrecija savivaldybėms palikta tik tais atvejais, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenustatytais atvejais.</p>
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.2.4	2015 m. palaiapsniui didinti minimalius tarnybinių atlyginimų dydžius (koeficientais), numatytus Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ prieduose	–	SADM, FM	<p>Buvo patikslinti LRV nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 1 ir 4 prieduose numatyti minimalieji tarnybinių atlyginimų dydžiai, siekiant, kad kvalifikuotų darbuotojų tarnybiniai atlyginimai nesusilygintų su nekvalifikuotų darbuotojų atlyginimais ir nuo 2015 m. kovo 1 d. tarnybinių atlyginimų schemų minimalūs koeficientai padidinti nuo žemiausios kvalifikacijos darbininko pareigybės į viršų vidutiniškai po 5 procentus tarp pagrindinių pareigybių grupių.</p> <p>LRV 2015 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 639 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ pakeitimo“ nuo 2015 m. liepos 1 d. buvo patikslinti minimalūs koeficientai, kurie neatitiko 325 eurų minimalios mėnesinės algos dydžio, nustatyto LRV 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 615 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“.</p> <p>2015-12-23 priimtas LRV nutarimas Nr. 1352 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ pakeitimo“ nuo 2016 m. sausio 1 d. buvo patikslinti minimalūs koeficientai, kurie neatitiko 350 eurų minimalios mėnesinės algos dydžio,</p>

				nustatyto LRV 2015 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1240 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“.
3.2.5	Iki 2020 m. nustatyti bendrą valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemą	–	SADM	<p>Parengtas LRV 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės įmonių ir valstybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“ pakeitimo projektas, kuris 2014 m. gruodžio 22 d. buvo pateiktas LRV.</p> <p>Rengiamas LRV 2010 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 598 „Dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra valstybė arba kai valstybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“ pakeitimo projektas. Nutarimo projektas yra parengtas ir derinamas su suinteresuotomis institucijomis.</p> <p>Parengtas Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektas, kuriuo siekiama suvienodinti asmenų, dirbančių vienodos kvalifikacijos ir sudėtingumo darbą, darbo apmokėjimo sąlygas. Projektas svarstytas Vyriausybės Strateginiame komitete (2014-01-09 ir 2014-02-27). Buvo pritarta projekto kryptiniai ir pavesta SADM kartu su Finansų ministerija atlikti lėšų pasiūlymams įgyvendinti poreikio analizę, atsižvelgiant į faktinį biudžetinėse įstaigose dirbančių darbuotojų darbo užmokesčių bei kartu su suinteresuotomis ministerijomis įvertinti įstaigų vadovams siūlomus pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijus.</p> <p>Įstatymo projektui įgyvendinti preliminariais skaičiavimais, kurie buvo atlikti po antrojo Vyriausybės Strateginio komiteto posėdžio, 2016 metais iš valstybės biudžeto reikėtų 2,2 mlrd. Lt (637 mln. eurų) per metus ir po to kasmet po 30–40 mln. Lt (8,7 – 11,6 mln. eurų) Finansų ministerija 2014-06-11 raštu informavo, kad 2,2 mlrd. litų per vienerius metus ir po to kasmet skirti po 30–40 mln. Lt yra visiškai nerealu.</p> <p>Peržiūrėjus įstatymo projekto nuostatas, sumažinus reikiamų projektui įgyvendinti lėšų poreikį 2016 metams iki 376,5 mln. eurų ir perskirstant jį iki 2020 metų, 2014-11-28 projektas buvo pristatytas Švietimo ir mokslo ministerijoje ir pateiktas pakartotinai derinti. Švietimo ir mokslo ministerija 2015-03-12 atsiuntė atsakymą su pastabomis, kurias SADM šiuo metu vertina. 2014-12-30 SADM raštu kreipėsi į Finansų ministeriją prašydama pareikšti nuomonę dėl patikslinto įstatymo projekto, galimų lėšų šaltinių jo įgyvendinimui ir finansavimo plano.</p>

					<p>2015-12-30 Finansų ministerija raštu Nr. ((1.15-0202)-5K-1428453)-6K-nurodė, kad rengiant Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektą turėtų būti atsižvelgta į šiuos aspektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> -artimiausioje perspektyvoje šalies finansinės galimybės bus labai ribotos dėl nuosekliai kasmet didinamo finansavimo krašto apsaugai; -dėl įsipareigojimų didinti įmokas į pensijų fondus už pensijų reformos dalyvius; -kompensuoti sumažintas VAD ir valstybines pensijas iš valstybės biudžeto; -kompensuoti neproporcingai sumažintą darbo užmokesčių iš valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaikomiems darbuotojams ir kitus įstatymais įtvirtintus įsipareigojimus. <p>Vidutiniu laikotarpiu valstybei prisiėmus papildomus didelės apimties įsipareigojimus kyla rizika, kad bus nukrypta nuo fiskalinių tikslų.</p> <p>Mano, kad rengiant įstatymo projektą ir atitinkamų metų darbo užmokesčio finansavimo planą SADM turėtų įvertinti metinį lėšų poreikį tik minimaliam mažiausių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų padidinimui, t. y. tik toms faktiškai užimtoms pareigybėms, kurioms šiuo metu nustatyti tarnybiniai atlyginimai nesiekia pagal įstatymo projekte siūlomus nustatyti minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus apskaičiuotos pareiginės algos. Siūlo lėšas, kurių reikėtų įstatymo projektui ir darbo užmokesčio finansavimo planui įgyvendinti paskirstant mažiausią sumą numatant 2017 metais ir kiekvienais paskesniais metais palaipsniui ją didinant.</p> <p>SADM, įvertinusi FM pasiūlymus, parengė patikslintą įstatymo projektą, kurį 2016-01-29 pristatė ministerijų atstovams. SADM, vykdydama Vyriausybės 2016-01-11 protokolą Nr. 2, 2016 m. kovo mėnesį pateiks Vyriausybės strateginiam komitetui sisteminius pasiūlymus dėl biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo.</p>
Vaikai	3.2.6	Tobulinti valstybės perimtą įsipareigojimą suteikti vaikams nustatyto dydžio išlaikymą, kai vaikai negauna išlaikymo iš tėvų, sukonkretinti išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus	–	SADM	<p>SADM, įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“, 94 punktą, parengė ir 2016-02-10 pateikė Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).</p>

					Įstatymo projekto tikslas – tobulinti ir tikslinti Vaikų išlaikymo fondo išmokų skyrimo ir mokėjimo teisinį reguliavimą siekiant užtikrinti tinkamą valstybės perimto įsipareigojimo – suteikti vaikams, kurie ilgiau kaip vieną kalendorinį mėnesį negauna teismo sprendimu arba teismo patvirtinta vaiko išlaikymo sutartimi nustatyto išlaikymo ar gauna tik dalį nustatyto išlaikymo, nustatyto dydžio išlaikymą – vykdymą. Siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą, Projekte siekiama konkretizuoti išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus, atsisakyti išmokų mokėjimo sustabdymo instituto, siekiant efektyviau valdyti valstybės biudžeto lėšas ir optimizuoti išmokų mokėjimo administravimo procesus, nustatyti minimalią išmokos ribą, taip pat, siekiant optimizuoti išmokų mokėjimo procesus ir efektyviai valdyti valstybės skolą, nustatyti, kad skolų išieškojimo procedūra pradama jau pirminiame išmokų mokėjimo etape.
Neįgalieji	3.2.7	Vykdamas pensijų sistemos reformą, kartu su pensijų apskaičiavimo būdo pakeitimu, svarstyti ir netekto darbingumo pensijų apskaičiavimo klausimą	–	SADM	Parengtas Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija). Projektui Vyriausybė pritarė 2015-06-09 ir pateikė jį svarstyti LR Seimui. 2015-10-15 Seime pritarta pateiktam projektui, paskirti komitetai tolimesniems svarstymams. 2015-10-28 LR Seimo Biudžeto ir finansų komitetas iš esmės pritarė projektui. Šio projekto svarstymas Seime numatytas 2016 m. Projekte siūloma netekto darbingumo pensijas apskaičiuoti atsižvelgiant į nustatytą netekto darbingumo procentą asmeniui.
	3.3	Užtikrinti socialinio draudimo sistemos tvarumą ir sukurti finansinį rezervą, apsaugantį ją nuo makroekonominių pokyčių		-	
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.3.1	Nustatyti, kad nedarbo socialinio draudimo lėšos naudojamos tik nedarbo socialinio draudimo išmokoms ir aktyvioms užimtumo priemonėms iš dalies finansuoti	–	SADM	Priimti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo ir Užimtumo rėmimo įstatymo pakeitimai, numatantys, kad nedarbo socialinio draudimo lėšos naudojamos tik nedarbo socialinio draudimo išmokoms ir aktyvioms užimtumo priemonėms iš dalies finansuoti.
	3.4	Didinti gyventojų suinteresuotumą ir galimybes užsitikrinti ateities socialines garantijas sau ir savo šeimos nariams		-	

Vyresnio amžiaus asmenys	3.4.1	Pateikti pasiūlymus dėl galimybės papildyti pajamų rūšių, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, sąrašą	–	SADM	Parengtas Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija). Projektui Vyriausybė pritarė 2015-06-09 ir pateikė jį svarstyti LR Seimui. 2015-10-15 LR Seime pritarta pateiktam projektui, paskirti komitetai tolimesniems svarstymams. 2015-10-28 LR Seimo Biudžeto ir finansų komitetas iš esmės pritarė projektui.
	3.4.2	Parengti pasiūlymus dėl tinkamo ir pagrįsto darbo pajamų ir valstybinio socialinio draudimo išmokų santykio užtikrinimo galimybių	–	SADM	Žr. į 3.4.1 priemonės įgyvendinimo aprašymą
	3.4.3	Parengti teisės aktų pakeitimus, numatančius pensijų indeksavimo mechanizmą, susiejant jį su ekonominiais ir demografiniais rodikliais	–	SADM	Parengtas Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija). Projektui Vyriausybė pritarė 2015-06-09 ir pateikė jį svarstyti LR Seimui. 2015-10-15 LR Seime pritarta pateiktam projektui, paskirti komitetai tolimesniems svarstymams. 2015-10-28 LR Seimo Biudžeto ir finansų komitetas iš esmės pritarė projektui. Šio projekto svarstymas LR Seime numatytas 2016 m. Projekte siūloma nustatyti socialinio draudimo pensijų indeksavimą atsižvelgiant į ekonominius pokyčius (darbo užmokesčio fondo augimą).
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.4.4	Parengti pasiūlymus dėl žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų valstybinio socialinio draudimo principų tobulinimo, siekiant sumažinti mokestinę naštą mažiausias pajamas uždirbantiems asmenims		ŽŪM, SADM, SAM	Žr. į 3.4.1 priemonės įgyvendinimo aprašymą Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė šiems ŽŪM pasiūlymams, įtraukusi juos į VSD įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo projektą, kuris pateiktas Seimui: 1) ūkininkai, kurie nėra PVM mokėtojai, galės pasirinkti apskaičiuoti VSD įmokas nuo MMA arba nuo apmokestinamųjų pajamų; 2) ūkininkai galės nemokėti VSD įmokų, jeigu gauna senatvės, netekto darbingumo pensiją ar yra privalomai draudžiami socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos įstatymus (pvz. dirba pagal darbo sutartis); 3) ūkininkai, ne PVM mokėtojai, iki 29 metų amžiaus, galės nemokėti VSD įmokų (tas laikotarpis bus neįskaitytas į socialinio draudimo stažą).
4 tikslas. Gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą					
	4.1	Atnaujinti su socialinės atskirties problemomis susiduriančių didžiųjų miestų dalių, mažų ir vidutinių miestų bei kaimo vietovių viešąsias erdves išnaudojant esamas apleistas ar neefektyvios infrastruktūros pakeitimo, funkcionalumo didinimo		-	

		galimybes, gerinant gyvenimo aplinką			
Visos tikslinės grupės	4.1.1	Pagerinti viešųjų erdvių kokybę (pritaikant jas rekreacijai, saviraiškai, bendravimui, mokymuisi ar investicijoms)	–	VRM	<p>VRM patvirtino visų miesto ir kaimo vietovių infrastruktūros kompleksiniam vystymui skirtų priemonių finansavimo sąlygų aprašus (6 priemonėms):</p> <p>Priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1V-989 (tikslinės teritorijos didžiųjų miestų dalys – 30-40 tūkst. gyv.).</p> <p>Priemonės „Miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. spalio 23 d. Nr. įsakymu 1V-841 (tikslinės teritorijos miestų nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir savivaldybių centrų grupėje).</p> <p>Priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I“ projektų finansavimo sąlygų aprašas patvirtintas vidaus reikalų ministro 2015 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 1V-579 (2007–2013 m. laikotarpio plėtotini regioniniai centrai);</p> <p>Priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 1V-1024 579 (2007–2013 m. laikotarpio probleminių teritorijų centrai).</p> <p>Priemonės „Kompleksinė paslaugų plėtra integruotų teritorijų vystymo programų tikslinėse teritorijose“ projektų finansavimo sąlygų aprašas patvirtintas vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1V-991.</p> <p>Priemonės „Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. spalio 21 d. Nr. įsakymu 1V-833 (tikslinės teritorijos vietovių nuo 1 iki 6 tūkst. gyventojų grupėje).</p> <p>Vidaus reikalų ministro įsakymais patvirtintos 14 integruotų teritorijų vystymo programų (10 regionų ir 4 didžiųjų miestų), nustatančių konkrečius miestų (tikslinių teritorijų) vystymo, pertvarkymo projektus (iš 15, nepatvirtinta Šiaulių miesto integruota teritorijų vystymo programa, dėl kurios dar nėra priimtas savivaldybės tarybos sprendimas). Regionų plėtros tarybos yra patvirtinusios regionų plėtros planus, kuriuose papildomai</p>

				<p>suplanuoti ir kaimo teritorijų vystymo projektai pagal priemonę „Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas“.</p> <p>Pagal nurodytas priemones yra remiamos veiklos (dalis visų pagal priemones remiamų veiklų), susijusios su miesto viešųjų erdvių plėtra, atvirų viešųjų erdvių urbanistinės infrastruktūros pertvarkymu, miestų viešųjų traukos centrų infrastruktūros atnaujinimu, pritaikant patalpas bendruomenės poreikiams, esamų pramoninių ir kitų pažeistų (apleistų) teritorijų regeneracija (priemonės Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra, Miestų kompleksinė plėtra, Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas I ir II, Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas) taip pat daugiafunkcinės socialinės infrastruktūros, skirtos neformaliai ugdymui, sveikai gyvensenai ir laisvalaikiui, sukūrimas formuojant naujus miestų traukos centrus ar stiprinant esamus (Vilniuje ir Klaipėdoje pagal priemonę „Kompleksinė paslaugų plėtra integruotų teritorijų vystymo programų tikslinėse teritorijose“).</p> <p>Patvirtintos ES paramos priemonės ir integruotos teritorijų vystymo programos suteikia pagrindą savivaldybėms teikti projektinius pasiūlymus, sudaryti finansuotinių projektų sąrašus (regiono ar valstybės), skirti finansavimą ir sudaryti projektų sutartis.</p> <p>2016 m. vasario 23 d. duomenimis buvo:</p> <p>Paskelbti kvietimai teikti projektinius pasiūlymus pagal 6 priemones (1 pasibaigęs).</p> <p>Sudarytas ES paramos priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I“ valstybės projektų sąrašas (7 projektai), iš kurių su priemone tiesiogiai susiję 3 projektai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksinis Marijampolės miesto teritorijos prie Vytauto, P. Armino, Aušros, V. Kudirkos ir Mindaugo gatvių viešųjų erdvių sutvarkymas; 2. Ventos upės slėnio sutvarkymas, įrengiant rekreacinę ir aktyvaus poilsio zoną (Mažeikių mieste); 3. Dauniškio daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo teritorijos sutvarkymas (Utenos mieste). <p>Projektas Vilkaviškio miesto centrinės Basanavičiaus aikštės ir jos prieigų sutvarkymas (Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-41) įtrauktas į Marijampolės regiono projektų sąrašą (vertinimas Centrinėje projektų valdymo agentūroje).</p>
--	--	--	--	---

	4.1.2	Remti apleistų ar neefektyviai naudojamų pastatų, kitos infrastruktūros konversiją, funkcionalumo didinimą (pritaikant viešosioms, socialinėms paslaugoms, bendruomenių veiklai)	–	VRM	<p>Apleistos infrastruktūros ir teritorijos konversija remiama pagal patvirtintas 4.1.1 papunktyje nurodytas priemones (Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra, Miestų kompleksinė plėtra, Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas I ir II, Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas; Vilniuje ir Klaipėdoje pagal priemonę „Kompleksinė paslaugų plėtra integruotų teritorijų vystymo programų tikslinėse teritorijose“) (dalis remiamų veiklų).</p> <p>Pagal nurodytas ES paramos priemones yra remiamos veiklos (dalis visų pagal priemones remiamų veiklų), susijusios su neišnaudotos, apleistos infrastruktūros ir teritorijų konversija, sukuriant sąlygas pritraukti į jas naujas komercines veiklas, pritaikant socialinei infrastruktūrai, bendruomenių veiklai, neefektyviai naudojamų pastatų konversija, funkcionalumo didinimu, esamų pramoninių ir kitų pažleistų (apleistų) teritorijų regeneracija.</p> <p>Patvirtintos ES paramos priemonės ir integruotos teritorijų vystymo programos suteikia pagrindą savivaldybėms teikti projektinius pasiūlymus, sudaryti finansuotinių projektų sąrašus (regiono ar valstybės), skirti finansavimą ir sudaryti projektų sutartis.</p> <p>2016 m. vasario 23 d. duomenimis buvo:</p> <p>Paskelbti kvietimai teikti projektinius pasiūlymus pagal 6 priemones (1 pasibaigęs).</p> <p>Sudarytas ES paramos priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I“ valstybės projektų sąrašas (7 projektai), iš kurių su priemone tiesiogiai susiję 4 projektai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buvusių pramoninių teritorijų pritaikymas verslo vystymui ir plėtrai (Alytaus mieste); 2. Apleistos teritorijos Tauragės miesto buvusiam kariniame miestelyje viešųjų pastatų sutvarkymas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams (Tauragės mieste); 3. Apleistos teritorijos tarp Karaliaus Mindaugo gatvės ir geležinkelio Šiauliai–Klaipėda, Telšių mieste, infrastruktūros rekonstravimas, sudarant palankias sąlygas pramonės ir verslo aplinkos plėtrai ir kūrimui (Telšių mieste); 4. Apleistų / avarinių pastatų nugriovimas ir teritorijos valymas, regeneruojant buvusį karinį miestelį ir pritaikant kompleksą inovatyviai pramonei vystyti – SMART PARK įkūrimui (Visagino mieste). <p>Skirtas finansavimas projektui: Apleistos teritorijos tarp Karaliaus Mindaugo gatvės ir geležinkelio Šiauliai–Klaipėda, Telšių mieste,</p>
--	-------	--	---	-----	---

					infrastruktūros rekonstravimas, sudarant palankias sąlygas pramonės ir verslo aplinkos plėtrai ir kūrimui (Nr. 07.1.1-CPVA-V-902-01)
4.1.3	Pritaikyti netradicines erdves kultūros paslaugoms teikti regionuose ir formuoti alternatyvias miestų mikrorajonų kultūrinės erdves	–	VRM		Priemonė gali būti įgyvendinama pagal patvirtintas 4.1.1 papunktyje nurodytas priemones (Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra, Miestų kompleksinė plėtra, Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas I ir II, Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas; Vilniuje ir Klaipėdoje pagal priemonę „Kompleksinė paslaugų plėtra integruotų teritorijų vystymo programų tikslinėse teritorijose“) (dalis remiamų veiklų) – pvz., vykdant apleistos infrastruktūros ir teritorijų konversiją, sukuriant naują daugiavandę infrastruktūrą, skatinančią kultūrinę veiklą ir vietos gyventojų bendruomeniškumą, gyvenamosios aplinkos gerinimą gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, kuriant ar atnaujinant mažos apimties bendruomeninę infrastruktūrą. Šiuo metu sudarytuose projektų sąrašuose tiesiogiai susijusių su priemone projektų nėra.
4.1.4	Parengti ir įgyvendinti integruotą teritorijų vystymo programą Vilniaus miestui	–	VRM		Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1V-513 „Dėl Vilniaus miesto integruotos teritorijos vystymo programos patvirtinimo“ patvirtinta Vilniaus miesto integruota teritorijos vystymo programa. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 1V-989 patvirtintas Priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, paskelbtas kvietimas Vilniaus miesto savivaldybei teikti projektinius pasiūlymus. Paskelbti kvietimai teikti projektinius pasiūlymus dar pagal 2 priemones, kurių projektai numatyti Vilniaus miesto integruotoje teritorijos vystymo programoje: „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ (Aplinkos ministerija); „Socialinio būsto fondo plėtra“. Projektinių pasiūlymų pateikimo terminai – 2016 m. vasario–kovo mėnesiai. Projektai bus pradėti įgyvendinti, kai Vilniaus miesto savivaldybė ir kiti integruotos teritorijos vystymo programos veiksmų plano vykdytojai parengs ir nustatyta tvarka pateiks projektinius pasiūlymus ir investicinius projektus bei sudarys sutartis su įgyvendinančiomis institucijomis (agentūromis).

	4.2	Didinti būsto prieinamumą pažeidžiamoms gyventojų grupėms, labiau jį pritaikyti neįgaliesiems ir pagyvenusiems asmenims		-	
Neįgalieji	4.2.1	Finansuoti „apsaugoto būsto“ paslaugų teikimą sutrikusio intelekto ir psichikos negalią turintiems asmenims bei iš globos institucijų išeinantiems jaunuoliams ir kitiems socialinę atskirtį patiriantiems asmenims	-	SADM, savivaldybės	Priemonę planuojama vykdyti nuo 2016 m. vidurio.
	4.2.2	Gerinti viešosios aplinkos prieinamumą ir pritaikyti būstą neįgaliesiems	1168100	SADM, NRD, savivaldybės	Įgyvendinant priemonę patikrinta (suderinta) 1280 neįgaliesiems svarbių statinių projektų, kurie buvo paskelbti informacinėje sistemoje „Infostatyba“; dalyvaujant statybos užbaigimo komisijų darbe patikrinti (priimti) 726 statiniai; - konsultuoti 948 projektuotojai; suorganizuoti mokymai „Viešosios aplinkos pritaikymo įvertinimas pagal STR 2.03.01:2001 reikalavimus“, kuriuose dalyvavo 60 asmenų (architektai, statybos inžinieriai, socialiniai darbuotojai, savivaldybių specialistai ir kt.), iš jų 2 neįgalieji, bei konferencija „2015 m. Žmogus su negalia ir Aplinka“, kurioje dalyvavo 72 asmenys (architektai, statybos inžinieriai, socialiniai darbuotojai, savivaldybių specialistai ir kt.), iš jų 32 neįgalieji; atliktas aplinkos pritaikymo neįgaliesiems tyrimas „Viešosios ir gyvenamosios aplinkos saugumo ir prieinamumo vertinimas Lietuvos miestuose ir rajonuose“ dėl įvairios paskirties statinių pritaikymo Šiaulių, Utenos, Marijampolės apskrityse. Planuota, kad 2015 metais suderintų ir priimtų neįgaliesiems svarbių statinių skaičius (vienetais) bus 1500, suderinti ir priimti 2006 statiniai. Rezultatas įgyvendintas 133,7%. Neįgaliųjų poreikiams pritaikyta 310 būstų, iš jų 174 būstai asmenims su labai ryškiais judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimais, 110 būstų asmenims su ryškiais judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimais ir 26 būstai asmenims su vidutiniais judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimais. Skirta lėšų ankstesniais metais įrengtiems liftams, keltuvams eksploatuoti 24 savivaldybėse.

Šeima / darbingo amžiaus asmenys	4.2.3	Didinti socialinio būsto prieinamumą (statant naujus arba rekonstruojant ir pritaikant būsto paskirčiai esamus pastatus, taip pat perkant ar kitokiu būdu teisėtai įsigyjant gyvenamuosius namus, jų dalis, butus). Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	–	SADM, savivaldybės	<p>Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. A1-192 „Dėl savivaldybių socialinio būsto fondo plėtros 2015-2020 metais veiksmų plano patvirtinimo“ patvirtintas socialinio būsto fondo plėtros iš ES fondo lėšų veiksmų planas savivaldybėse.</p> <p>Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. A1-525 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ patvirtintas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1. 2015 metais savivaldybės rengė socialinio būsto fondo plėtros projektus (toliau – projektas), kurie bus finansuojami Europos regioninės plėtros fondo lėšomis. Projektus įgyvendins savivaldybių administracijos, kurios ne mažiau kaip 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų turės padengti nuosavomis lėšomis. Regionų projektų sąrašus numatoma sudaryti vėliausiai 2016 m. I ketvirtį.</p>
	4.2.4	Plėtoti naują paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo formą – nuomos ar išperkamosios nuomos mokesčių dalies kompensacija, vykdant ją iš biudžeto specialiųjų dotacijų	4300 VB	SADM	<p>Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme yra įtvirtinta nauja paramos forma – būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacija, kuri finansuojama iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-686 „Dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2015 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms patvirtinimo“ valstybės biudžeto lėšos būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijoms paskirstytos savivaldybėms.</p> <p>Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. A1-12 „Dėl bazinių būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžių savivaldybėms 2015 metams patvirtinimo“ patvirtinti baziniai būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžiai savivaldybėms.</p> <p>Analizuojant būstų nuomos rinkos duomenis, nustatyta, kad būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos, skiriamos</p>

				<p>vienam asmeniui, dydis yra nepakankamas ir būsto nuomos mokesčių kompensacija, kaip paramos forma, nėra lygiavertė socialinio būsto nuomai ir nėra pakankamai patraukli asmenims ir šeimoms, todėl LRV pritarė SADM siūlymui dėl bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficiento (K_{lrv}) padidinimo nuo 1 iki 1,6 nuo 2015 m. lapkričio 1 d.</p> <p>Padidinus koeficientą, kompensacijos dydis padidėjo 60 procentų ir tai gali tapti žymiu postūmiu asmenims ir šeimoms, laukiantiems socialinio būsto nuomos, pasinaudoti šia paramos forma ir dėl to sumažėtų asmenų ir šeimų, laukiančių paramos būstui išsinuomoti, skaičius.</p> <p>SADM turimais duomenimis, 2015 metais minėta paramos forma pasinaudojo 90 asmenų šešiolikoje savivaldybių. Būsto nuomos mokesčio kompensacijoms mokėti panaudota 4,3 tūkst. eurų valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų.</p> <p>SADM duomenimis, visoje šalyje 2015 metų pabaigoje paramos būstui išsinuomoti laukė apie 23,3 tūkst. asmenų ir šeimų – tai 9 tūkst. asmenų ir šeimų mažiau negu 2014 metais. 2015 metais asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, skaičius sumažėjo įsigaliojus Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatomis, nustatančioms, kad asmenys ir šeimos, laukiantys paramos būstui išsinuomoti, turtą ir pajamas privalo deklaruoti kasmet.</p>
4.2.5	Inicijuoti Atsakingo skolinimosi taisyklių pataisas, kuriose numatyti, kad jaunoms šeimoms, turinčioms teisę į valstybės remiamą būsto kreditą, teisės aktuose nustatyta subsidija būtų užskaitoma kaip pradinis būsto kredito įnašas	–	SADM	<p>Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojusiame Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme ši nuostata yra įtvirtinta. Atsakingo skolinimosi nuostatų dėl šios nuostatos įtvirtinimo keisti neketinama. Per 2015 metus 220 asmenų ir šeimų buvo suteikti valstybės iš dalies kompensuojami būsto kreditai (3,2 karto daugiau negu 2014 m.).</p> <p>2015 m. daugiausia asmenų ir šeimų, kuriems suteikti valstybės iš dalies kompensuojami būsto kreditai, buvo Vilniaus (14 proc.), Klaipėdos (10 proc.) ir Panevėžio(10 proc.) miestų savivaldybėse.</p> <p>Pagal ankstesnes sutartis su bankais ir savivaldybių teikiamas paraiškas buvo vykdomi tęstiniai įsipareigojimai asmenims, turintiems teisę į paramą būstui įsigyti.</p> <p>2015 m. 1072 asmenys (šeimos) gavo valstybės paramą būstui įsigyti pagal bankų ir savivaldybių pateiktas paraiškas.</p>

	4.3	Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos, transporto ir kitų viešųjų paslaugų infrastruktūrą		-	
Neįgalieji	4.3.1	Diegti ir finansuoti kompleksinių paslaugų modelius sutrikusio intelekto asmenims įvertinant savarankiškumo ir specialiuosius poreikius	–	SADM, savivaldybės	Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. A1-592 skirtas finansavimas projektui „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“, o 2015 m. lapkričio 3 d. SADM, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kartu su NRD ir Europos socialinio fondo agentūra pasirašė sutartį „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“ Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001. Priemonę planuojama vykdyti nuo 2017 m.
	4.3.2	Plėtoti nedideles įstaigas, kurios teiktų specializuotas stacionarias slaugos ir globos paslaugas asmenims, kurie negali pasirūpinti savimi ar grįžti į šeimą / bendruomenę	–	SADM, savivaldybės, NVO, socialinės globos įstaigos	Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. A1-592 skirtas finansavimas projektui „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“, o 2015 m. lapkričio 3 d. SADM, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kartu su NRD ir Europos socialinio fondo agentūra pasirašė sutartį „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“ Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001.
	4.3.3	Kurti ir plėtoti savivaldybėse bendruomeninių socialinių paslaugų neįgaliam vaikui ir jo šeimai infrastruktūrą regionuose	–	SADM, savivaldybės, NVO, socialinės globos įstaigos	Žr. į 4.3.2 priemonę
	4.3.4	Kurti ir plėtoti savivaldybėse bendruomeninių socialinių paslaugų neįgaliesiems suaugusiems infrastruktūrą regionuose sumažinant neįgaliųjų, patenkančių į institucinę globą, skaičių	–	SADM, savivaldybės, NVO, socialinės globos įstaigos	Žr. į 4.3.2 priemonę Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija 2013–2015 m. vykdė programą „Lėtinėmis ligomis sergančių žmonių nuolatinė priežiūra namuose“. Prižiūrėta ir teikta pagalba apie 280 neįgaliųjų Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Tauragės, Jonavos, Šilutės, Joniškio, Anykščių, Alytaus miestuose ir Kuršėnų miestelyje.

					Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija teikė socialinę reabilitaciją bendruomenėje neįgaliesiems 2015 m. Alytaus, Klaipėdos, Klaipėdos rajono, Anykščių, Šiaulių rajone (Kuršėnuose), Visagino, Šilutės, Ignalinos savivaldybėse.
Vyresnio a. asmenys	4.3.5	Modernizuoti ir plėsti socialinės globos namus senyvo amžiaus asmenims savivaldybėse. Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu		SADM, savivaldybės, bendruomenės	– Priemonės įgyvendinama nuo 2016 m.
Visos tikslinės grupės	4.3.6	Diegti naujus ir plėtoti efektyvius sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir infrastruktūros modelius – gerinti viešųjų sveikatos paslaugų prieinamumą ir kokybę	VB, Norvegijos finansinė parama	SAM	<p><i>Apie Sveikatą stiprinančių mokyklų (toliau – SSM) tinklą informacija pateikta ataskaitoje apie 1.1.5 priemonę, žr. lentelėje 1.1.5 priemonė.</i></p> <p>Skatintos visuomenės sveikatos iniciatyvos, siekiant pagerinti vaikų ir jaunimo sveikatą. Koordinuotas 2009–2014 m. programos Nr. LT11 „Visuomenės sveikatai skirtos iniciatyvos“ (toliau – NFM programa) ir jos projektų įgyvendinimas. Paskelbtas kvietimas teikti paraiškas pagal NFM programos priemonę „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų savivaldybėse prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“, CPVA bei galimiems pareiškėjams teikta su priemone susijusi informacija. Pasirašyta Programos priemonės „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų savivaldybėse prieinamumo ir kokybės gerinimas įdiegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“ 11-os projektų įgyvendinimo sutartys. Suorganizuoti 6 NFM programos valdymo komiteto posėdžiai aktualiems programos įgyvendinimo klausimams suderinti. 2015 m. gruodžio 17 d. suorganizuotas renginys – diskusija „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelio diegimo aktualijos“, kurioje dalyvavo 56 dalyviai: atstovai iš 12-os modelį diegiančių savivaldybių, modelio kūrėjo, Ministerijos, Finansų ministerijos, CPVA atstovai.</p> <p>Įvykdytos visos NFM programos finansuojamo projektų „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos, skirtos sistemingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui, sukūrimas ir įgyvendinimas“ (parengta vaikų visuomenės sveikatos stebėsenos modelio ataskaitą, parengti teisės aktai, susiję su informacinės sistemos steigimu, suorganizuota konferenciją vaikų visuomenės sveikatos stebėsenos tema) ir „Sveikatos netolygumų nustatymo ir mažinimo gebėjimų stiprinimo modelio sukūrimas“ (atliktas administracinių</p>

					gebėjimų sveikatos netolygumų nustatyti ir mažinti nacionaliniame lygmenyje tyrimas, jo rezultatai pristatyti nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose; parengtas sveikatos netolygumų rodiklių sąrašas ir rekomendacijos „Sveikatos netolygumų stebėseną ir vertinimą“ 2015 m. priemonės.
	4.4	Didinti socialinių paslaugų prieinamumą socialiai pažeidžiamų grupių asmenims ir gerinti socialinio darbo su jais kokybę		-	
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	4.4.1	Plėtoti integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos) į namus paslaugas: užtikrinti integralios pagalbos teikimo tęstinumą 21 pilotinėje savivaldybėse ir rekomenduoti šią pagalbą pradėti teikti visose savivaldybėse (2016–2020 m. apie 2400 gavėjų)	-	SADM, savivaldybės	Siekiant užtikrinti integralios pagalbos į namus, plėtrą visoje šalyje, parengtas ir 2015 m. liepos 14 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1- 435 patvirtintas naujas Integralios pagalbos plėtros veiksmų planas. Įgyvendinant šį planą numatoma, kad integralios pagalbos projektai 2016–2020 m. bus vykdomi visose Lietuvos savivaldybėse (išskyrus Neringos m.). Integralios pagalbos plėtros veiksmų plano įgyvendinimui numatom skirti 16 364 801euras.
	4.4.2	Plėtoti bendruomenines paslaugas, skatinti NVO siekiant telkti šeimas, galinčias teikti pagalbą šeimoms, turinčioms socialinių problemų	-	SADM	Prie šios priemonės įgyvendinimo prisideda veiklos, vykdomos įgyvendinant 1.1.1 Plano priemonę. Žr. 1.1.1 Taip pat galėtų prisidėti numatomas parengti 2016–2018 metų veiksmų planas šeimos gerovės ir gyventojų senėjimo demografinių pasekmių įveikimo srityse projektas
	4.4.3	Pagal galimybes plėtoti vaikų ir jaunimo klubų ir atvirų jaunimo erdvių prie policijos nuovadų tinklą (skyrus savivaldybėms tam tikslui patalpas)	-	VRM, savivaldybės	Vaikų ir jaunimo klubų infrastruktūra gali būti iš dalies remiama pagal patvirtintas 4.1.1 papunktyje nurodytas priemones (Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra, Miestų kompleksinė plėtra, Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas I ir II, Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas) (išskyrus policijos nuovadų infrastruktūrą, kuri ES struktūrinių fondų lėšomis nefinansuojama) – pavyzdžiui, vykdam atleistas infrastruktūros ir teritorijų konversiją, sukuriant naują daugiavertę infrastruktūrą, skatinančią neformalų švietimą, vietos gyventojų bendruomeniškumą, gyvenamosios aplinkos gerinimą gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, kuriant ar atnaujinant mažos apimties bendruomeninę infrastruktūrą.

				Šiuo metu sudarytuose projektų sąrašuose tiesiogiai susijusių su priemone projektų nėra.
4.4.4	Didinti socialinės reabilitacijos ir reintegracijos į darbo rinką ir visuomenę paslaugų prieinamumą asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo	1 097 269,63 (ES)	SADM, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	<p>20115 m. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau – NTAKD) toliau tęsė projekto „Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, psichologinė ir socialinė reabilitacija“ įgyvendinimą su 11 partnerių. 207 asmenims, sergantiems priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, suteikta galimybė nemokamai gauti psichologinės ir socialinės reabilitacijos paslaugas. Priemonės įgyvendinimui 2015 m. panaudota 1097269,63 eurų Europos Sąjungos fondų lėšų.</p> <p>Parengtas, suderintas ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. A1-358 patvirtintas 2014–2020 m. veiksmų programos priemonės „Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, socialinė integracija“ įgyvendinimo planas (toliau – PIP).</p> <p>Parengti ir ES fondų investicijų veiksmų programos Stebėsenos komiteto patvirtinti projektų atrankos kriterijai.</p> <p>Parengtas, suderintas ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. A1-528 patvirtintas priemonės „Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, socialinė integracija“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – PFSA).</p> <p>Kaip nustatyta PIP ir PFSA, projektus pagal šią priemonę vykdo NTAKD. NTAKD parengtas valstybės projektas socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. A1-624 įtrauktas į valstybės projektų sąrašą.</p> <p>SADM 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-811 šiam projektui įgyvendinti skirtas 8,688 mln. eurų ES fondų finansavimas. 2016 m. pradžioje pasirašytą projekto sutartis, pradėtas projekto įgyvendinimas. Jo įgyvendinimo trukmė – 5 metai.</p>
4.4.5	Organizuoti projektų, skirtų socialinei pagalbai nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos teikti ir jų grąžinimui į visuomenę ir darbo	45369 (VB)	SADM	<p>2015 m. tęstas 5 nevyriausybinių organizacijų projektų, atrinktų 2013 m., finansavimas.</p> <p>Parengtas socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo „Dėl Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems</p>

		rinką, konkursą ir finansuoti atrinktų projektų įgyvendinimą			nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, atrankos konkurso organizavimo 2016–2018 metais nuostatų patvirtinimo ir Projektų, skirtų socialinei pagalbai asmenims, nukentėjusiems ir galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis, teikti, vertinimo komisijos sudarymo“ projektas
	4.4.6	Plėtoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą socialinės rizikos asmenims. Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	–	SADM, savivaldybės, bendruomenės	Parengtas ir Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. A1-175 patvirtintas Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planas.
Vyresnio amžiaus asmenys	4.4.7	Steigti ar modernizuoti savarankiško ar grupinio gyvenimo namus senyvo amžiaus asmenims. Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	–	SADM, savivaldybės, bendruomenės	Parengtas ir Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. A1-175 patvirtintas Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planas.
Neįgalieji	4.4.8	Diegti socialinės integracijos kompleksinių paslaugų modelį neįgaliesiems, sergantiems epilepsija, ir užtikrinti priemonių įgyvendinimą	2016–2020 m.	SADM, ŠMM, NRD	– Priemonė įgyvendinama nuo 2016 m.
	4.5	Tobulinti viešąsias paslaugas teikiančių specialistų kvalifikaciją		-	
Vaikai	4.5.1	Organizuoti specialistų, dirbančių su vaikais ir jų šeimomis socialinėje srityje, mokymus	–	SADM	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, įgyvendindama kitas Vaiko gerovės 2013–2018 m. programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano priemonę „3.1. Organizuoti įvairių sričių specialistų, dirbančių vaiko gerovės srityje, mokymus“ 2015 m organizavo mokymus, seminarus: 1.Vaikų globos namų darbuotojams – 128 dalyviai 2.Vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojams ir GIMK specialistams – 106 dalyvių skaičius 3.Vaiko teisių apsaugos skyrių, vaikų globos namų darbuotojams ir GIMK specialistams – 121 dalyvis. Tarnyba, įgyvendindama Vaiko gerovės 2013–2018 m. programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano priemonę 3.2.“ Organizuoti darbuotojų,

				<p>siekiančių vykdyti asmenų, norinčių tapti vaiko globėjais (rūpintojais), tėvais, parengimą ir vertinimą, mokymą pagal bendrą globėjų (rūpintojų) ir tėvių mokymo programą ir organizuoti jų atestavimą“, 2015 m. organizavo mokymus, seminarus, kuriuose dalyvavo 91 dalyvis.</p> <p>Tarnyba, įgyvendindama Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams programos priemones, 2013–2015 m. iniciavo ir organizavo vaiko teisių apsaugos srityje dirbantiems specialistams (VTAS specialistams, socialiniams darbuotojams, psichologams, socialiniams pedagogams, medikams, prokurorams, tyrėjams ir kt.) smurto prieš vaikus artimoje aplinkoje prevencijos, intervencijos bei kontrolės klausimais, remiantis komandinio darbo principais, mokymus. 2015 m. mokymuose dalyvavo 107 vaiko gerovės srityje dirbantys specialistai.</p>
4.5.2	Tobulinti savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojų kompetencijas ir kvalifikaciją	–	SADM	<p>Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba organizavo mokymus vaiko teisių apsaugos srityje dirbančių specialistų (socialinių darbuotojų, psichologų, socialinių pedagogų, medikų, prokurorų, tyrėjų ir kt.) smurto prieš vaikus artimoje aplinkoje prevencijos, intervencijos bei kontrolės klausimais, remiantis komandinio darbo principais.</p> <p>Mokymuose dalyvavo 270 vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojų.</p> <p>Tarnyba, siekdama išsiaiškinti vaiko gerovės srityje dirbančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo bei metodinių rekomendacijų poreikį, kiekvienais metais organizuoja VTAS, GIMK bei vaikų globos namų darbuotojų internetinę apklausą. Mokymai bei seminarai organizuojami pagal minėtų specialistų išreikštą poreikį, pageidaujama mokymų sritis ir temas.</p>
4.5.3	Tobulinti mokytojų, bendrąsias ir dalykines kompetencijas	–	ŠMM	<p>2015 m. buvo patvirtinti <i>Mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir mokyklų vadovų nacionaliniai kvalifikacijos tobulinimo prioritetai</i>³.</p> <p>Atnaujintas <i>Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursų programos</i> turinys, jame numatytos tikėtinos kompetencijos, mokymo (mokymosi) metodai, kompetencijų vertinimo būdai ir pan.⁴</p> <p>Patvirtintos šešios nacionalinės kvalifikacijos tobulinimo programos mokytojams, dirbantiems specialiosiose grupėse ar klasėse: Logopedijos kvalifikacijos tobulinimo programa (40 val.), skirta</p>

³ Švietimo ir mokslo ministrės 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. V-898.

⁴ Švietimo ir mokslo ministrės 2015 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. 947.

					<p>mokytojams, ugdatiems mokinius, turinčius kalbėjimo ir kalbos sutrikimų (specialiosiose klasėse ir grupėse); <i>Surdopedagogikos kvalifikacijos tobulinimo programa</i> (40 val.), skirta mokytojams, ugdatiems kurčiuosius ir neprigirdinčiuosius ir kochlearinių implantų naudotojus (specialiosiose klasėse ir grupėse); <i>Tiflopedagogikos kvalifikacijos tobulinimo programa</i> (40 val.), skirta mokytojams, ugdatiems akluosius ir silpnaregius mokinius (specialiosiose klasėse ir grupėse); <i>Specialiosios pedagogikos kvalifikacijos tobulinimo programa</i> (40 val.), skirta mokytojams, ugdatiems turinčius intelekto sutrikimą ir įvairiapusių raidos sutrikimų, arba kompleksinių negalių, kurių derinio dalis yra intelekto sutrikimas, mokinius (specialiosiose klasėse ir grupėse); <i>Specialiosios pedagogikos kvalifikacijos tobulinimo programa</i> (40 val.), skirta mokytojams, ugdatiems sveikatos problemų arba judesio ir padėties sutrikimų arba elgesio ir emocijų sutrikimų turinčius mokinius (specialiosiose klasėse ar grupėse); <i>Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursų programa</i> (60 val.), skirta mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas įprastose klasėse ar grupėse, taip pat naudinga visiems mokyklų vadovams, pavaduotojams ugdymui, profesinio mokymo įstaigose dirbantiems pedagogams, visiems besidomintiems specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymu ir pagalbos šiems vaikams klausimais.</p>
	4.6	Optimizuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų (kultūros centrų, muziejų, bibliotekų ir kitų) fizinę ir informacinę infrastruktūrą ir valdymą, taip didinti paslaugų prieinamumą ir skatinti visuomenės dalyvavimą kultūros procesuose		-	
Neigaliejį	4.6.1	Gerinant informacijos prieinamumą leisti leidinius, skirtus regėjimo negalią turintiems žmonėms	59900 (aklųjų biblioteka VB)	KM	<p>Kultūros ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos aklujų biblioteka 2015 m. finansavo regėjimo negalią turintiems žmonėms skirtų leidinių leidybą, išleista (pavadinimų skaičius): 27 leidiniai Brailio raštu, 5 leidiniai DAISY formatu bei 200 naujų garsinių knygų pavadinimų.</p> <p>Lietuvos kultūros taryba parėmė 35 leidinių, skirtų regėjimo negalią turintiems asmenims, leidybą, tačiau konkrečios lėšų sumos, skirtos šiai veiklai, nurodyti nėra galimybės.</p>

Visos tikslinės grupės	4.6.2	Modernizuoti nacionalinio ir valstybinio lygmens kultūros infrastruktūrą	31 419600 (VB)	KM	2015 m. baigti modernizuoti 9 kultūros infrastruktūros objektai, kurie visi yra pritaikyti neįgaliesiems. Tarp jų atidarytas restauruotas ir atnaujintas Palangos gintaro muziejus, atidarytas Lietuvos jūrų muziejaus delfinariumas ir delfinų terapijos centras – įrengti gyvūnų gyvenamieji ir gydomieji baseinai, rytinėje korpuso pusėje įrengtos gyvūnus prižiūrinčio personalo darbo ir poilsio, ūkinės patalpos. 2015 m. pabaigoje atidarytas rekonstruotas Klaipėdos dramos teatras ir pastatyta moderni Palangos koncertų salė.
	4.7	Plėtoti sociokultūrinės paslaugas, mažinančias socialinę atskirtį bendruomenėse (ypač daug dėmesio skirti romų bendruomenei)		-	
Romai	4.7.1	Įgyvendinti Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų plano priemonės, skatinančias integraciją į švietimo sistemą, moterų įgalinimą, tarpkultūrinį dialogą ir didinančias sveikatos paslaugų, būsto prieinamumą	ŠMM, sveikatos biurai, LDB – iš bendrųjų asignavimų, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba tyrimui – 8442, 55500 – KM ir TMD	TMD, ŠMM, KM, SAM, LDB, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, savivaldybės, Ugdymo plėtotės centras, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, Romų visuomenės centras	2015 metais ŠMM pradėjo rengti mokymo programą, skirtą mokytojų, mokyklų vadovų, švietimo pagalbos specialistų, savivaldybių administracijų švietimo padalinių specialistų kompetencijoms tobulinti; organizavo kvalifikacijos tobulinimo seminarą bendrojo ugdymo mokytojams, dirbantiems su romų vaikais. Kultūros ministerija ir Tautinių mažumų departamentas prie LRV organizavo romų vaikų neformalų ugdymą Romų visuomenės centre, vasaros stovyklą, valstybinės kalbos ir kompiuterinio raštingumo kursus, finansavo tarpkultūrinio tarpininkavimo paslaugų teikimą romų bendruomenei, gyvenančiai Vilniaus Kirtimų mikrorajone, ir skyrė lėšas romų kultūros sklaidai. Vilniaus visuomenės sveikatos biuras organizavo 5 paskaitas romų moterims ir mergaitėms sanitarijos ir higienos klausimais ir 6 paskaitas apie sveiką gyvenimo būdą. Lietuvos darbo birža 389 romams suteikė konsultavimo ir informavimo paslaugas, siekiant padidinti romų motyvaciją įsidarbinti ar mokytis. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba teikė romų ir su jais dirbančioms nevyriausybinėms organizacijoms konsultacijas lygių galimybių ir nediskriminavimo klausimais. Taip pat, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos užsakyta buvo atliktas tyrimas „Romų tautybės asmenų padėtis lyginant su kitais šalies gyventojais“, kurio pagrindu vykdomas Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų plano monitoringas.
	4.8	Skatinti įvairių visuomenės grupių aktyvumą, sprendžiant socialines problemas		-	

Visos tikslinės grupės	4.8.1	Remti mažąsias iniciatyvas – nedidelės apimties projektus, skirtus NVO instituciniam stiprinimui	–	SADM	Įgyvendinant Nevyriausybinų organizacijų ir bendruomenių plėtros 2014–2016 m. veiksmų plano priemones, konkurso būdu finansuoti ir įgyvendinti 68 projektai, skirti šių organizacijų institucinių gebėjimų stiprinimui (galima projekto finansavimo suma iki 5792 Eur). Projektų vykdytojai, siekdami projektuose užsibrėžtų tikslų surengė 606 priemones, kuriose dalyvavo 9714 žmonių, iš jų 391 priemonę skirtą organizacijos bendradarbiavimo mechanizmų stiprinimui ir 215 priemonių skirtų organizacijos finansinio savarankiškumo stiprinimo priemones.
	4.8.2	Remti bendruomenės ir pilietinių organizacijų (NVO) kartu su vietos valdžia ir verslu inicijuojamas vietos plėtros strategijas, skirtas miestų socialinėms problemoms spręsti	223800 ES	VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36 „Dėl Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklės. Šios taisyklės suteikė pagrindą įsisteigti 59 miesto vietos veiklos grupėms. 2015 m. rugsėjo 30 d. – 2016 m. sausio 21 d. pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonę „Vietos plėtros strategijų rengimas“, remiantis vidaus reikalų ministro įsakymais virš 56 miesto vietos veiklos grupių buvo skirta parengiamoji parama (kiekvienai po 3996 eurų) . Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1V-992 „Dėl Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklės, kuriomis vadovaujantis miesto vietos veiklos grupės gali teikti Vidaus reikalų ministerijai parengtas vietos plėtros strategijas.
	4.8.3	Stiprinti bendruomenių sutelktumą ir tarpusavio pasitikėjimą bei didinti bendruomenės narių atsakomybę už jų sprendžiamus klausimus, tenkinant vietos bendruomenių viešuosius poreikius	–	SADM	Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. A1-657 patvirtinta 2015 metams lėšų paskirstymo savivaldybėms, įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos 2013–2015 m., sąrašas. Savivaldybių administracijų pateiktais duomenimis, 2015 metais įgyvendinant Vietos bendruomenių savivaldos programą dalyvavo 550 seniūnijos, 1416 bendruomeninių organizacijų. Vietos bendruomenių tarybos patvirtino 2728 sprendimus ir iš viso buvo įgyvendintos 2721 veiklos. Išskiriamos šios Programos veiklos: socialinė veikla, skirta socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams; vaikų ir jaunimo užimtumas; kultūrinė ir švietėjiška veikla; sporto ir sveikatinimo veikla; bendruomenės akcijos ir iniciatyvos, skirtos viešųjų erdvių ir aplinkos

					kokybei; bendruomenės veikla ir kita vietos bendruomenės sutelktumą ir gyvenimo kokybę gerinanti veikla.
Jaunimas	4.8.4	Igyvendinti programas, skirtas jaunų žmonių narystei jaunimo organizacijose bei organizacijose, vienijančiose kitas jaunimo organizacijas, jaunimo iniciatyvas, finansuoti	493023 (ES ŽŪM priemonė)	JRD, ŽŪM	<p>2015 m. I ketv. socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu buvo patvirtinti Jaunimo organizacijų stiprinimo konkurso ir koordinacinės veiklos ir jaunimo politikos tikslinės programos konkurso nuostatai bei organizuoti konkursai. Buvo sudarytos ir patvirtintos paraiškų vertinimo komisijos. Jaunimo organizacijų stiprinimo konkursui buvo gautos 20 paraiškų, Koordinacinės veiklos ir jaunimo politikos tikslinės programos konkursui – 1.</p> <p>Iš viso abiejų konkursų būdu 2015 metais finansuota 19 programų.</p> <p>Per ataskaitinį laikotarpį daugiau nei 6 organizacijų atstovai konsultuoti įvairiais klausimais, susijusiais su veiklų įgyvendinimu. 2015 m. birželio 2 d. vyko susitikimas su Nacionalinių jaunimo organizacijų atstovais, aptarti išskylančias problemas, išgirsti pasiūlymus finansavimo konkurso nuostatams, rasti naujų bendradarbiavimo taškų, pristatyti JRD veiklos planus šioms metams.</p> <p>Per ataskaitinį laikotarpį parengti ir su organizacijomis bei kitomis atsakingomis įstaigomis suderinti Regioninių jaunimo organizacijų tarybų stiprinimo programų finansavimo 2016–2017 metais konkurso dokumentai ir pateikti SADM. Per ataskaitinį laikotarpį vizituotos 3 finansuotos organizacijos. Pažeidimų nenustatyta.</p> <p>2015 m. IV ketv. paskelbtas Regioninių jaunimo organizacijų tarybų stiprinimo programų finansavimui 2016–2017 metais konkursas, taip bei organizuojami Jaunimo organizacijų stiprinimo programų finansavimo bei Koordinacinės veiklos ir jaunimo politikos plėtros tikslinės programos finansavimo pratęsimai 2016 metams.</p> <p>Igyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ per 2015 m. paremti 22 jaunimo organizacijų inicijuoti arba jaunimui skirti vietos projektai. Šiems projektams įgyvendinti skirta 493 023 Eur. Vietos projektų temos: sporto ir žaidimų aikštelių įrengimas, laisvalaikio ir užimtumo erdvių tvarkyba, dienos centrų įkūrimas, vaikų ir jaunimo teminės stovyklos, jaunimo pilietiškumo ir sąmoningumo stiprinimo bei kt.</p>

				<p>Įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonę „Leader“, pagal kurią parama teikiama vietos plėtros strategijoms įgyvendinti jaunimo įtraukimas į sprendimų priėmimą vietos veiklos grupėse – prioritetinga sritis vietos plėtros strategijose. Prioritetą įgyvendinti siekiama vietos plėtros strategijų vertinimo metu suteikiant daugiau balų tų vietos veiklos grupių strategijoms, kuriose numatyta daugiau jaunimo įtraukti į sprendimų priėmimą dėl investavimo sričių kaimo vietovėse. 2015 m. vietos veiklos grupės pateikė 49 vietos plėtros strategijas vertinti, tačiau vietos plėtros strategijų atranka bus užbaigta 2016 m. birželio 20 d. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu vyksta vietos plėtros strategijų vertinimas, nėra galimybių pateikti tikslių skaitinių reikšmių, apibūdinančių jaunimo įtraukties į sprendimų priėmimą mastą.</p>
--	--	--	--	--

III. SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMO 2014–2020 M. VEIKSMŲ PLANO VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
	STRATEGINIS TIKSLAS – gerinti gyvenimo kokybę, stiprinti socialinę sanglaudą ir užtikrinti visiems lygias galimybes					
	Pajamų pasiskirstymo koeficientas (vieta ES)	23	21	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota vėliau	15	Eurostatas
1.	1 TIKSLAS – siekti vaiko ir šeimos gerovės, stiprinti ir saugoti visuomenės sveikatą					
	Namų ūkių su vaikais skurdo rizikos lygis (proc.)	21,8	20,0	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota 2016.09	13,5	Lietuvos statistikos departamentas, Eurostatas
	Globojamų (rūpinamų) vaikų dalis (palyginti su visais šalies vaikais) (proc.)	1,9	1,8	1,75	1,5	Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS) duomenys
	Sergamumas infekcinėmis ligomis: a) sergamumas tuberkulioze b) sergamumas ŽIV	47,2 atvejo 100 tūkst. gyventojų (2011 m.) 5,98 atvejo 100 tūkst. gyventojų	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota 2015.09		37 atvejai 100 tūkst. gyventojų 5,2 atvejo 100 tūkst. gyventojų	Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, Infekcinių ligų ir tuberkuliozės ligoninė, viešosios įstaigos Vilniaus universitetinės ligoninės Santariškių klinikų filialas
	Užregistruoti tuberkuliozės atvejai 100 tūkst. gyventojų (nauji atvejai ir recidyvai)	52,8	49,3 (Išankstiniai duomenys)		...	Infekcinių ligų ir tuberkuliozės ligoninė, viešosios įstaigos Vilniaus universitetinės ligoninės Santariškių klinikų filialas
	Gyventojų, dalyvaujančių prevencinėse programose, skaičiaus didėjimas:	32,6	-		39,0	Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Privalomojo

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
	a) krūties vėžio patikra (per pastaruosius 2 metus) (proc. nuo tikslinės grupės) b) gimdos kaklelio vėžio patikra (per pastaruosius 3 metus) (proc. nuo tikslinės grupės)	36,6	-		43,0	sveikatos draudimo informacinė sistema SVEIDRA
1.1	Švietimo įstaigos, taikančios lankstų ikimokyklinio ugdymo organizavimą (proc.)	5,0	Įdiegti 32 nauji ikimokyklinio ugdymo organizavimo modeliai		30,0	ŠMM
1.2	Švietimo įstaigas lankančių 4–6 metų vaikų dalis (proc.)	86,5	88,8	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota vėliau	90,0	ŠMM
1.3	Vaikų skaičius vasaros stovyklose	31300	38200	40955	150000	Lietuvos statistikos departamentas
1.4	Veikiančių renovuotų ir naujai įsteigtų vaikų dienos ir atvirų jaunimo centrų skaičius	...	0	2	30	SADM
1.5	Dienos centruose socialines paslaugas gavusių vaikų skaičius: a) Socialinės rizikos vaikai b) Neįgalūs vaikai	8743 2416	10551 2383	2015 m. išankstiniai duomenys balandžio 29 d. galutiniai birželio 30 d.	7680 3050	Lietuvos statistikos departamentas
1.6	Apmokytų darbuotojų, dirbančių vaiko gerovės srityje, skaičius	200	352	625	300	SADM
1.7	Tėvų (globėjų (rūpintojų), turinčių teisę į bendravimą su vaikais kursų apmokėjimą valstybės lėšomis, skaičius	100	93	84	100	SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
1.8	Vaikų, kuriems suteiktos dienos socialinės priežiūros paslaugos vaikų dienos centruose, skaičius	5000	6568	6825	8600	SADM
1.9	Vaikų, globojamų šeimose, procentas, lyginant su visų globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiumi	58,2	58,6	59,7	68,0	SADM
1.10	Vaikų gerovės indeksas (Lietuvos reitingas pagal vaiko gerovės rodiklius iš tyrimo metu pasirinktų 29 valstybių, priklausančių ES ir / ar EBPO)	25,2	...	...	14,5	SADM, ŠMM, SAM, VRM („Vaiko gerovė turtingose šalyse. Lyginamoji apžvalga“ – http://www.unicef-irc.org/publications/683), (Programme for International Student Assessment) – Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas)
	Mokinių ir studentų pilietinės galios indeksas balais iš 100 galimų	35	...	...	50	
1.11	Vaikų, nukentėjusių nuo smurto, ir jų šeimų narių, gavusių kompleksinę pagalbą (socialines, psichologines, teises, laikino apgyvendinimo ir kt. paslaugas), skaičius	600	1371*	1364	600	SADM
1.12	Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas (atvejų skaičius 100 000 gyv.) tikslinėse teritorijose pagal atskiras ligas: kraujotakos sistemos ligos išorinės priežastys cerebrovaskulinės ligos piktybiniai navikai	146,2 135,7 23,9 96,8	145,5 125,2 29,2 96,2	Duomenys bus paskelbti 2016 m. II ketv.	Siektina reikšmė (2020 m.) bus pateikta vėliau	Higienos instituto Sveikatos informacijos centras
1.13	Šviežių daržovių ir vaisių kiekio suvartojimo pokyčiai, matuojant vienam gyventojui (gramai per dieną)	228 (2009 m.)	263 (tyrimas atliktas 2013 m., rodiklis skaičiuotas 18 – 64 m. amžiaus gyventojams)	Tyrimai atliekami kas 5 metai	250 270	Suaugusių Lietuvos gyventojų faktiškos mitybos bei mitybos ir gyvensenos įpročių tyrimas, atliekamas SAM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
1.14	Gyventojų, priklausančių žemo fizinio aktyvumo grupei, dalis (proc.)	24,1 (2010 m.)	19,6 (tyrimas atliktas 2013 m.)	Tyrimai atliekami kas 5 metai	22 18,8	Lietuvos gyventojų fizinio aktyvumo tyrimas, atliekamas SAM
1.15	Remiamų projektų, skirtų smurtui artimoje aplinkoje mažinti ir kompleksinei pagalbai smurto artimoje aplinkoje subjektams teikti, skaičius	22	45	50	60*	SADM
1.16	Labdaros ir paramos fondų gauta maisto produktų ir gėrimų parama iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų (tūkst. Eur)	3712,4	2881,5	-	4192,77	Lietuvos statistikos departamentas
1.17	Labdaros ir paramos fondų gauta medikamentų ir vaistų parama iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų (tūkst. Eur)	6,9	12,9	-	15,67	Lietuvos statistikos departamentas
1.18	Labdaros ir paramos fondų gauta drabužių, jų priedų ir kitų tekstilės gaminių parama iš LR juridinių asmenų (tūkst. Eur)	108,1	102,5	-	53,55	Lietuvos statistikos departamentas
1.19	Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis (proc.)	44,6 (2011 m.)	40,1		50 60 (2017 m.) (2022 m.)	ŠMM užsakomasis tyrimas
1.20	Gyventojų, gaunančių paramą maisto produktais, skaičius (tūkst.)	300 (ankstesniais metais vykdytos programos paramos gavėjų skaičius)	272	279,4	250	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra, NVO, savivaldybės
2.	2 TIKSLAS – didinti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų paskatas ir galimybes dalyvauti įgyvendinant aktyvios įtraukties priemones					
	Asmenų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį, skaičius	917000	804000	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota 2016.09	814000	Lietuvos statistikos departamentas, Eurostatas
2.1	Surengtų verslumo skatinimo renginių skaičius	60	59	59	700 (2014–2020 m.)	ŪM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
2.2	Suteiktų viešųjų verslo paslaugų apimtys valandomis	4162	12937	8220	3000	ŪM
2.3	Veikiančių jaunimo darbo centrų skaičius	22	29	37	60 50	SADM, LDB
2.4	Socialinėse (tarp jų ir neįgaliųjų) įmonėse dirbančių tikslinėms grupėms priklausančių asmenų skaičius (vidutiniškai per metus)	4320	5413	6010	7200	SADM
2.5	Įsidarbinusių asmenų, kurie yra baigę aktyvios darbo rinkos politikos priemonę – profesinį mokymą, procentas nuo visų asmenų, nusiųstų į profesinio mokymo priemonę (įgyvendinant „vaučerinę“ sistemą)	85,0	89,7	92	85,0	SADM
2.6	Asmenų, dalyvavusių remiamojo įdarbinimo priemonėje, procentas nuo visų asmenų, dalyvavusių aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse	65	78	60	65,0	SADM
2.7	Jaunimo (15–24 m.) nedarbo lygis (proc.)	21,9	19,3	16,3	16,0	Lietuvos statistikos departamentas
2.8	Jaunų asmenų, dalyvavusių intensyvios ilgalaikės pagalbos nedirbančiam ir nesimokančiam jaunimui programoje, skaičius	0	1981	2012	2000	LDB
2.9	Vyresnio amžiaus (55–64 m.) gyventojų užimtumo lygis (proc.)	53,4	56,2	60,4	53,3	Lietuvos statistikos departamentas
2.10	Per 6 mėn. įdarbintų jaunų asmenų (iki 29 metų), dalyvavusių darbo įgūdžių rėmimo ir įdarbinimo subsidijuojant priemonėse, dalis iš visų jaunų asmenų, dalyvavusių šiose priemonėse (proc.)	60,0	88,9	89,2	50,0	SADM
2.11	Jaunų žmonių (iki 23 metų), gavusių paskolą iš Verslumo skatinimo fondo, dalis iš visų paskolos prašiusiųjų (proc.)	30,0	Šis rodiklis neskaičiuojamas 2014–2020 m. perspektyvoje, jis		70,0	SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
			bus pakeistas 2016 m.			
2.12	Jaunimui skirtų projektų veiklose dalyvaujančio jaunimo dalis (proc.)	4,0	6,6	7,5	6,0	SADM
2.13	Atvirų jaunimo centrų ir erdvių veikloje dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais dalyvavusių jaunų žmonių skaičiumi (proc.)	10,0	33	22,68	30,0	SADM
2.14	Laisvos darbo vietos užėmimo trukmė, taikant tarpininkavimo įdarbinant paslaugas (darbo dienos)	10 (2011 m.)	8	7	4	SADM
2.15	Įsidarbinusių darbingo amžiaus neįgaliųjų dalis, palyginti su bendru darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičiumi (proc.)	27 (2011 m.)	28	28,6	38	SADM
2.16	Neįgalių asmenų, baigusių profesinės reabilitacijos programą, skaičius	529	425	342	600	SADM
2.17	Aukštosiose mokyklose besimokančių neįgaliųjų, gavusių finansinę paramą, skaičius	1080	1020	1006	1330	SADM
2.18	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur pasinaudojančių vaikų dalis (proc.)	29	28,3	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota vėliau	12,0	ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema
2.19	Besimokančiųjų visą gyvenimą dalis 25–64 metų amžiaus asmenų grupėje	5,7	5,0	5,6	8 (2017 m.) 12 (2022 m.)	Lietuvos statistikos departamentas
3.	3 TIKSLAS – užtikrinti gyventojų pajamų apsaugos sistemos finansinį stabilumą					
	Skurdo rizikos lygio iki ir po socialinių išmokų skirtumas (procentiniai punktai)	9,7	8,4	Vertinimo kriterijaus reikšmė bus paskaičiuota 2016.09	12,0	Lietuvos statistikos departamentas, SADM
3.1	Gyventojų užimtumo lygis (20–64 m.) (proc.)	69,9	71,8	73,3	72,8	Lietuvos statistikos departamentas

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
3.2	Socialinio draudimo sistemos rezervas (tūkst. Lt)	...	0	0	3 mėnesių Valstybinio socialinio draudimo fondo turimų lėšų dydžio suma, reikalinga valstybinio socialinio draudimo pensijoms mokėti	SODRA
3.3	Dirbančiųjų, mokančių socialinio draudimo įmokas, dalis, lyginant su pagal Užimtumo tyrimo duomenis apskaičiuotu dirbančiųjų skaičiumi (proc.)	96	96,3	93,48	86	SODRA, SADM
4.	4 TIKSLAS – gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą					
	Paramos teikimas mažas pajamas turintiems asmenims (šeimoms) būsto prieinamumo poreikiui tenkinti (proc.):					
	Paramos teikimas nuomojant socialinį būstą (proc.)	3,6	3,8	-	15	
	Būsto nuomos ir išperkamosios nuomos mokesčių dalies kompensacijų teikimas rinkoje nuomojantiems būstą asmenims (proc.)	0 (2013 m.)	0		100	
	Socialinių paslaugų gavėjai, palankiai vertinantys gaunamų socialinių paslaugų kokybę (pradinei situacijai nustatyti bus atliekamas tyrimas) (proc.)	...	Tyrimas bus atliekamas 2015 m., todėl nėra 2014 m. vertinimo kriterijaus reikšmės	93,0	70,0	Socialinių paslaugų gavėjų nuomonės tyrimas, atliekamas SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
	Didėjantis gyventojų pasitenkinimas viešosiomis sveikatos priežiūros paslaugomis (pradinei situacijai nustatyti bus atliekamas tyrimas (proc.))	...	...	....	30,0	SAM atliekamas tyrimas
4.1	Pastatytų, rekonstruotų nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros objektų ar objektų, kuriuose atnaujinta įranga, skaičius	32	19	-	...	SADM
4.2	Pastatytų, rekonstruotų stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros objektų ar objektų, kuriuose atnaujinta įranga, skaičius	17	7	-	...	SADM
4.3	Suderintų ir priimtų naudoti neįgaliesiems svarbių statinių skaičius	1478	1657	2006	1450	SADM
4.4	Asmenų, einamaisiais metais gavusių valstybės paramą būstui įsigyti pagal bankų ir savivaldybių pateiktas paraiškas, skaičius	1280	1125	-	1290	SADM
4.5	Neįgaliųjų, kuriems pritaikytas būstas, dalis iš viso neįgaliųjų, įtrauktų į būsto pritaikymo eiles savivaldybėse, skaičiaus (proc.)	38	33,3	42	50,0	SADM
4.6	Būstų, prijungtų prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos, dalis (proc.)	81,0 / 79,0	-	-	95,0 / 95,0	AM
4.7	Neįgaliesiems pritaikytų būstų skaičius	224	236		380	SADM
4.8	Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gyventojui, skirtumas tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų (apsilankymų skaičius, tenkantis 1 gyventojui)	0,95 (2011 m.)	1,16	-	2,5 (2023 m.)	Higienos instituto Sveikatos informacijos centras, Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema SVEIDRA
4.9	Vaikų judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikių patenkinimas (proc.)	74,3	84,3	74,2	98,0	SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Duomenų šaltinis
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2020 m.	
4.10	Suaugusiųjų judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikių patenkinimas (proc.)	77,4	73,44	86,3	90,0	SADM
4.11	Neįgalių asmenų, gaunančių paslaugas bendruomenėje, skaičiaus didėjimas (proc.)	7,0	2,6 (padidėjimas lyginant su ankstesniais metais)	- (reikšmė bus žinoma vėliau)	15,0	SADM
4.12	Šeimų, kurioms esant krizinėje situacijoje suteiktos kompleksinės paslaugos, skaičius	300	990	957	400**	SADM
4.13	Nevyriausybinų organizacijų, teikiančių kompleksines ir šeimų įgalinimo paslaugas, skaičius	36	34	-	40	SADM
4.14	Kultūros įstaigų lankytojų (žiūrovų, dalyvių) apsilankymų skaičius (tūkst.)	15936,16 (2012 m.) 19167,32 (2013 m.)	19224,90	Duomenys bus paskelbti 2016 04 25	16436,16	Lietuvos statistikos departamentas
4.15	Asmenys, socialines paslaugas gavę dienos centruose (tūkst.)	54,6	63,4	- (reikšmė bus žinoma vėliau)	70	SADM